

Seurakunta

SANOMAT

4/2023 www.salonseurakunta.fi 16.9.2023

Nuorten kohtaamisia s. 4-5

Tule
laulamaan
yhdessä! s. 9

Valoisa
Luutarha
Halikossa s. 10

Laivoja
kirkoissa s. 16

Kuolleet lehdet

Syksy on eriskummallista aikaa. Kevääseen liittyy luonnon herääminen ja uuden elämän syntymisen odotus. Silti kevättalvi ei ole usein kovinkaan kaunista aikaa. Hiekkaiset lumikinokset sulavat ja katupöly täyttää hengitystiehyet. Ihmismieli kuitenkin virityy valon lisääntymiseen ja luonnon uuteen heräämiseen. On jonkinlainen uuden odotuksen jännitys.

Syksyllä sen sijaan useimmiten ajatukset palaavat menneeseen, liian lyhyeksi jääneeseen kesään. Otsikon mukaisessa ranskalaisessa tutussa, kaiketi Olavi Virran tutuimmaksi tekemässä laulussakin, käännetään alakuloiset ajatukset ja muistot menneeseen kesään: "Toivoisin sinunkin muistelevan, päiviä kesämme kaunehiman."

Ja kuitenkin, on aika värikylläisyyden. On aika sadonkorjuun. Vain kuolleet lehdet

luovat ympäristön värikylläisen luonnon. Torilla myydään sieniä, metsästyskausi on alkanut. Viljat puidaan ja puutarhan saatoa säilötään ja pakastetaan. Nyt on aika nauttia siitä sadosta, jonka valoisa, ohi kiihtänyt kesä on tuottanut.

Onko niin, että ihmismieli tulkitsee vuodenkiertoa omien tuntemustensa kautta, vai ovatko ihmisielen tuntemukset vuodenkierron aikaansaamia? Oli miten oli, nyt on värien, tuoreen sadon ja luonnon suoman yltäkylläisyyden aika. On siis ihmisielen luovuuden, ajatusten lennon ja värisävyjen pensselinvetojen aika.

Niinpä tässäkin lehdessä palataan osaltaan vanhaan kirkolliseen perinteeseen, sadonkorjuun aikaan. Hyötykasvien viljelyn edistäminen on ollut oleellinen osa seurakuntien tehtävää vuosisatojen ajan. Tämä perinne on painunut unholaan kuin

menneen kesämme päivät, kaunehimmat. Tällä kertaa kerrotaan valkosipulien viljelystä ja tulevasta aiheeseen liittyvästä tapahtumasta. Tämä on perinne, jonka soisi elpyvän. Varmasti seurakuntalaisista löytyy harrastelijajoukkoja, jotka voivat tulevaisuudessa jakaa osaamistaan ja kokemuksiaan yhteiseksi hyväksi.

Ajatukseni liittyvät tänään, maanantaina iltana Salon uuteen sairaalarakennukseen, yhtä lailla kuin seurakuntamme paljon ihastusta herättäneeseen, uuteen seurakuntataloon. Sain päivällä kuulla Varhan kattavan esityksen uuden sairaalarakennuksen tämän hetken vaiheista ja projektin toteutumisesta. Kiitollisuudella olemme seurakunnassa nähneet, kuinka uudisrakennuksessa on huomioitu kappelin merkitys. Siihenkin liittyen on lehdessä valotettu kappelin tekstiilien värimaailmaa toivon värein.

Samaisissa värimaailman aatoksissa miehi risteilee, kun olemme haasteellisen tehtävän edessä etsimässä uuteen seurakuntataloon taiteen tuomaa ilmiä ja ilmaisua. Syksy on värien ja mielenlennon aikaa.

Hyvää syksyä

Timo Hukka,
kirkkoherra

Mikä kumman sielu?

TIMO VIITANEN

"Sielusta" tai "sieluista" puhuminen ei ehkä ole ihan trendikästä, ei edes kristittyjen keskuudessa. Kukaan ei oikein tunnu tietävän, mimmoinen otus se sielu oikein olisi, jos olisi ollakseen – vaikka tuskin onkaan. Kaukana – ehkei ajallisesti, mutta mielikuvissa kuitenkin – ovat ne ajat, jolloin tuumittiin, että jos ihmisen punnitsee ennen kuolemaa ja heti kuoleman tapahduttua, lukemien erosta voi kenties päätellä, paljonko sielu painaa. On helpompia sitoutua materialismiin ja todeta, että tietoisuus, sellaisena kuin me sen tunnemme, vaatii poikkeuksetta aineellisen alustan.

Ehkä vaatiikin. Mutta koetetaanpa hetken verran toista lähestymistapaa. Sitä on esitellyt ainakin amerikkalainen katolinen teologi Terrence Klein, jonka ajatuksia seuraavassa seurailen. Se kuuluu jokseenkin näin: *tarinasi on sielus*.

Ensi alkuun ajatus tuntuu oudolta. Olemme tottuneet siihen, että mielikuvissamme sielu on jonkinlainen klöntti, aineellinen tai aineeton klöntti, mutta olio kumminkin. Tarina ei ole olio. Jos elämäni on pelkkä tarina, miten on sen olemassaolon laita? Olenko olemassa?

Luultavasti olen. Ainakin sen verran kuin tähänkin asti. Sillä siitähän tarinani juuri kertoo: siitä, millainen minä olen. Se joku, jolla on minun nimeni. Se joku, joka

MARTTI SANTAKARI

on matkan varrella tehnyt fiksuja, mutta myös vähemmän fiksuja asioita. Joistain niistä se joku on oppinut, ehkä paljonkin; toisten asioiden kanssa työ on kesken, ehkei oikein alussakaan. Se joku, joka kaipaa armoa ja rakkautta, tajusipa sen tai ei. Se joku, joka toivoo saavansa syntinsä anteeksi; se joku, joka haluaisi ehkä aloittaa tarinan uudestaan, tällä kertaa hieman toisin.

Tarina muodostuu tämmöisistä aineksista. Joku sen aina kertoo, mutta kerron-

nalla on rajansa: elämä itse, sellaisena kuin se tapahtuu, pitää huolen siitä, että tarina ei lähde rönsyilemään holtittomasti eikä muutu todellisuudesta irralliseksi kaunokirjallisuudeksi. Tarina kertoo minusta, mutta myös ihmisistä ympärilläni, ehkäpä Jumalastakin. Se kertoo siitä, mitä tein ja mitä jätin tekemättä. Se kertoo ehkä siitäkin, miksi toimin näin tai noin. Toivotavasti se saa kertoa myös siitä, miten onnettomallakin tarinalla voi olla onnellinen loppu.

Uuden testamentin viimeinen kirja, Ilmestyskirja, kertoo Karitsan, siis Jeesuksen, käsissään pitelemästä Elämän kirjasta. Ihmisen elämän päämäärä on muodostaa sellainen tarina, joka voidaan kirjoittaa siihen kirjaan. Vasta siinä se on luettavissa oikeassa asiayhteydessään. Vasta siinä yhteydessä se on mahdollista ymmärtää oikein: niin kuin Jumala sen ymmärtää.

Oletko valmis kuulemaan oman tarinasiten, kuin Jumala sen sinulle haluaa kertoa?

Syyskauden aloitusta

Seurakunnassamme on alkanut syksyn myötä monenlaista toimintaa, johon kaikki ovat tervetulleita! Tässä lehdessä kerromme syysajan tilaisuuksista, ja tietoa toiminnasta on viikoittain ilmoituksissa Salon Seudun Sanomissa, Salonjokilaaksossa, Perniönseudun Lehdessä ja Auranmaan Viikkolehdestä. Ajantasainen tieto löytyy aina verkkosivuilta www.salonseurakunta.fi. Tule mukaan!

Salon seurakunnan testamenttirahastot

TESTAMENTTIRAHASTOJA IKÄÄNTYNEIDEN TUKEMISEKSI

Salon seurakunnan diakoniatyö on saanut testamenttilahjoituksia, jotka on suunnattu vähävaraisille ja vaikeuksissa oleville ikääntyneille. Testamenttirahastoista myönnetään avustuksia yli 65-vuotiaille ikääntyneille Salon kaupungin, Marttilan kunnan ja Kosken Tl kunnan alueella diakonisin perusteina. Avustuksia voi hakea ruokaan, vaatteisiin, jalkahoi-
toon, kampaajalle, hierojalle tai siivouspalveluun sekä äkillisissä kriisitilanteissa myös muihin tarpeisiin. Avustuksiin on jatkuva haku. Yhteydenotot ma-to klo 10–12 puh. 044 774 5216. Voit jättää myös viestin vastaajaan tai lähettää tekstiviestin tai sähköpostia osoitteeseen diakoniatyö@salo@evl.fi. Lisätietoja antaa diakoniajohtaja Sirkku Nivala puh. 044 774 5297 tai sirkku.nivala@evl.fi.

KOKEMUKSIA:

"Rahat ja lääkkeet oli loppu. Oli aikamoinen kynnys lähteä hakemaan apua, mutta kokemus oli positiivinen. Olin yllätynyt siitä, koska olen kuulut, että on vaikea saada apua. Sain ruokaa ja lääkkeet. Kun on astma ja

keuhkohtauma, lääkkeet olivat erittäin tärkeitä, ja totta kai ruokakin. Sanoisin että menkää ihmeessä. Apua saa, jos pyytää."

"Rahatilanne ei ollut hyvä silloin, koska eläke on pieni. Rahaa jäi enemmän käyttöön. On hyvä, että diakoniatyöstä sai avustusta, koska Kelasta ei tullut apua tilanteeseen. Kyllä kannattaa hakea, jos on sellainen tilanne, että tarvitsee apua."

"Olen hakenut ruokapuolta enimmäkseen, koska eläke ei niin suuri ole. Kun on saanut ruokaa, niin on turvallisempi ja mukavampi olla. Jos tarpeeseen tulee, niin kannattaa hakea. Minun mielestäni on hyvä asia, että jostain saa apua, kun nykyään kaikki on niin kiven alla. Täytyy ottaa hattu toiseen käteen ja mennä nöyrästi, jos tosiaan tarvitsee rahaa. Ei ole mikään häpeä nykyään hakea apua. Onneksi on paikkoja ja ihmisiä, jotka auttavat."

TESTAMENTTIRAHASTO LAPSIPERHEIDEN JA YKSIHUOLTAJAJEN TUKEMISEKSI KIIKALAN ALUEELLA

Salon seurakunnan diakoniatyö on saanut lahjoituksen Matti Sirenin testamentista. Testamenttirahastosta myönnetään avustuksia Kii-
kalan alueella asuville lapsiperheille

ja yksinhuoltajille diakonisin perusteina. Avustusta voi hakea lapsen tai nuoren harrastustoiminnan, koulunkäynnin, opiskelun ja/tai vaatetuksen kuluihin sekä yksinhuoltajille vanhemmuuden tukemiseen. Avustuksiin on jatkuva haku. Yhteydenotot diakoniajohtaja Sirkku Nivalalle puh. 044 774 5297 tai sirkku.nivala@evl.fi.

KOKEMUKSIA:

"Avustus toi paljon helpotusta siihen, ettei tarvinnut murehtia esimerkiksi lasten vaateostoksia itse, kun ei olisi ollut hirveästi siihen varaa. Se toi helpotusta stressiin jo valmiiksi stressaavassa tilanteessa. Ei siinä häviä mitään, jos hakee avustusta."

"Avustus muutti aika paljon siinä mielessä, että pystyi tekemään sellaisia hankintoja, mitä oli miettinyt pidemmän aikaa. Kannattaa ehdottomasti hakea!"

"Avustuksesta on ollut hyötyä, koska se on ollut riittävän iso. Avustuksen kohteen on saanut itse määrittellä, ja siksi se on osunut hyvin kohdalleen. Avustus on tuonut paljon toivoa. Hakemisessa kannattaa olla rohkea. Siinä on mahdollisuus miettiä tarpeita ja jopa unelmia - joita lapsilla voi olla. Niitä ei muuten tiukassa taloudellisessa tilanteessa pysty ajattelemaan."

SALON SEURAKUNTATALON AVAJAISET

Tule tutustumaan seurakunnan toimintaan talossa su 17.9. klo 13–18, Kirkkokatu 6.

Kahvila Manna

• Avoimna klo 12–17. Myynnissä myös kynttilöitä ja kirppiskirjoja lähetystyön hyväksi.

Juhlasalissa

• klo 13–15 Elokuva ja keskustelua.
• klo 16–17 Yhteislaulua veisuista virsiin, muskarista maailman rytmeihin.
• klo 17 Kirkkoherran päätöshartaus.

Galleriasalissa

• Rukouksen seinä ja toiveiden tynnyri.

Kasvatuksen siivessä klo 13–16

• Lapsille ja perheille puuhaa päiväkerhotiloissa, Laha ja Lammas serkkunsa Toive Lampaan kanssa tavattavissa.
• Hanskin muskarituokiot klo 13.30 ja 14.30.
• Hyvä Paimen -nukketeatteriesitykset kappelissa klo 14 ja 15.
• Kouluikäisille omaa ohjelmaa kerhotilassa ja talossa.
• Uusi nuortentila avoimna.
• Sanna ja nuoret paistavat lettuja sisäpihalla nuorten Israelin matkan hyväksi.

Kellarikerroksessa

• Retkeily- ja partiotarvikkeiden kirpputori.

Diakoniakeskuksessa

• Tarjolla leipää klo 13–15.

MARJA ROIKO

Kasvatuksen siiven kappeli Salon seurakuntatalossa.

KAHVILA MANNAN AUKIOLOAJAT

Salon seurakuntatalon kahvila Manna on avoimna ma-ti klo 10–15 ja ke klo 10–18.30. Keskiviikkoina on myynnissä keittolounas klo 11–14. Manna sijaitsee 1. kerroksessa katutasossa.

HEI AIKUINEN, Tervetuloa MUKAAN PARTIOTOIMINTAAN!

Partio tarjoaa mahdollisuuksia toteuttaa itseään ja kehittää taitoja arkea varten. Et tarvitse aloittamiseen aikaisempaa partiokokemusta. Tässä harrastuksessa pääset kehittämään aivan uusia puolia itsestäsi ja samalla saat hyvää vastapainoa työelämälle. Aloitamme Salon alueella aikuisille suunnatun partiotoiminnan. Jos kiinnostuit, ota yhteyttä: Leirisiskot ja Salon Leiriveikot: salon.leiriveikot@gmail.com
Kuusjoki: www.kuusenkavyt.com/aikuispartio
Kisko: www.kiskonkupasitset.com

RIIPPIKOULUT 2024

Ilmoittautuminen ensi vuoden rippikouluun päättyy syyskuun alussa. Ryhmäjohtajat ilmoitetaan sähköpostilla viimeistään 18.9. Jos aiot käydä rippikoulun ensi vuonna, mutta et ole vielä ilmoittautunut, ota pikaisesti yhteyttä riparipappi Lasseen p. 044 774 5378, lasse.lindberg@evl.fi.

OLETKO KIINNOSTUNUT VAPAAEHTOISTEHTÄVISTÄ?

Ota yhteyttä, niin mietitään, mitkä olisivat juuri sinun kiinnostuksen kohteeksi ja miten ne voisivat toteutua vapaaehtoistehtävissä. Lisätietoja antaa Sanna Saramo p. 044 774 5296, sanna.saramo@evl.fi.
www.vapaaehtoistyoy.fi

Hygieniatuotekampanja

Salon seurakunnan diakoniatyö jakaa avustuksia vähävaraisille saloneutulaisille. Ruoan, sähkön, polttoaineiden ja monen muun välttämättömyyden hintojen nousu tuntuu vähävaraisten kukkaroissa. Nyt sinulla on mahdollisuus osallistua hyvän tekemiseen lokakuun aikana diakoniatyön kanssa! Voit ostaa kaupasta uusia hygieniatuotteita ja tuoda ne diakoniatyölle lahjoitettavaksi vähävaraisille. Kiitos lahjoituksestasi! Lisätietoja saat numerososta 044 774 5216 ma-to klo 10–12 tai sähköpostitse diakoniatyö@salo@evl.fi.

HYGIENIATUOTTEIDEN VASTAANOTTO

- Halikon pikkupappila ti 3.10. klo 15–17, ma 9.10. klo 15–17 ja ti 10.10. klo 15–17, Kalliokuva 2.
- Kiijalan seurakuntatalo, Onnela ma 9.10. klo 12–15, Kirkkotie 4.
- Kiskon seurakuntatalo ke 25.10. klo 15–17, Uudenmaantie 2.
- Kosken seurakuntatalo to 12.10. klo 15–18, Majankuja 6.
- Kuusjoen seurakuntatalo ke 25.10. klo 16–17, Ylikulmantie 235.
- Marttilan seurakuntatalo ke 25.10. klo 15–18, Kirkkotie 3.
- Muurlan seurakuntakoti ke 4.10. klo 15–17, Uotilantie 1.

- Perniön seurakuntatalo ti 10.10. ja to 12.10. klo 15–18, Lupajantie 9.
- Perttelin seurakuntatalo to 19.10. klo 16.30–17.30, Mikolantie 5.
- Salon seurakuntatalo Kuparisali ti 3.10., 10.10., 24.10. ja 31.10. klo 18–19 (gospeltanssin aikaan), Kirkkokatu 6.
- Suomusjärven seurakuntakeskus la 14.10. klo 11–13 (pastanttipuurotapahtuma), Kitulantie 7.

WALK IN TALK

Käynti kerrallaan nuorisotyötä

RIITTA KOIVISTO

Halikon Pikkupappilassa on kymmenhenkinen työntekijäjoukko koulutautumassa nuorille tarkoitettuun "Walk in talk" -toimintaan. Haastattelija otetaan vastaan ylitsevuotavan ystävällisesti:

– Tervetuloa! Mahtavaa, kun saavuit!

Kysymyksiä satelee:

– Miten sun päivä on mennyt? Mitä positiivista siinä on ollut? Miltä on tuntunut palata lomalta? Oliko kiva loma? Oletko saanut levätyä? Mitä positiivisia asioita olet huomannut? Mikä on ollut paremmin kuin ennen? Mikä on hyvää ja kivaa työssäsi?

No mutta! Mitä tämä nyt on?

Aikuinen tavattavissa

Toisten osoittama kiinnostus tuntuu mukavalta. Kuka tahansa voi tarvita toisen kuuntelevaa läsnäoloa omien asioidensa käsittelyyn, mutta Walk in talk -ryhmässä koulutaudutaan kohtaamaan nimenomaan nuoria eli suunnilleen 13–25-vuotiaita. Ryhmäläiset ovat seurakunnan diakoniatyön ja nuorisotyön ammattilaisia.

Uusi kohtaamismuoto ei syrjäytä vanhoja. Edelleen seurakunnan nettisivuilta tulee löytymään yhteys valtakunnalliseen Sekasin-chattiin. Samoin seurakunta on edelleen mukana Wainu-auton "wainuorille"-kahvilatoiminnassa.

Nyt tulossa oleva Walk in talk tähtää siihen, että nuorille olisi lisää paikkoja, joihin tulla juttelemaan ammattilaisen kanssa kasvokkain.

Toiminnan vahva pohja ja suunta

Salossa käynnistyvän Walk in talkin taustalta löytyvät muun muassa kirkossa vai-

kuttava Lasten ja nuorten keskus, lyhytterapia viitekehys ja ratkaisukeskeiset menetelmät, joissa etsitään voimavaroja ja vahvuuksia ja katsotaan eteenpäin. Terapiaa Walk in talk ei ole, vaan keskusteluissa halutaan valmentaa, kuunnella ja olla tukena, ja aiheet lähtevät nuorilta itseltään.

Työ ja sen tekijät haluavat olla näkyvissä kouluissa, erilaisten tapahtumien ja viikkotoiminnan yhteydessä ja netissä, mutta toiminta tulee alkamaan vähitellen. Seurakunnista mm. Seinäjoki ja Malmi/Tapanila näyttävät nettisivuillaan mallia.

Kynnykset matalaksi

Työntekijöitä voi tulla tapaamaan kasvokkain, mutta edes nimeään ei tarvitse ker-

toa, jos ei halua.

Keskusteluun voi varata ajan vaikka yhdeksi kerraksi. Yksi tapaaminen kestää noin 45 minuuttia. Mutta suoraan kadutakin voi kävellä juttusille, mitä jo nimi Walk in talk ehdottaa.

Tärkeä kohtaamispaikka tulee varmasti olemaan keskustan seurakuntatalon uudistunut nuorisotila Satama, mutta muillakin alueilla halutaan palvella.

Toiminta on maksutonta eikä mitään arkistoja tai tietoja käyntikerroista kerätä eikä eri katsomuksia erotella.

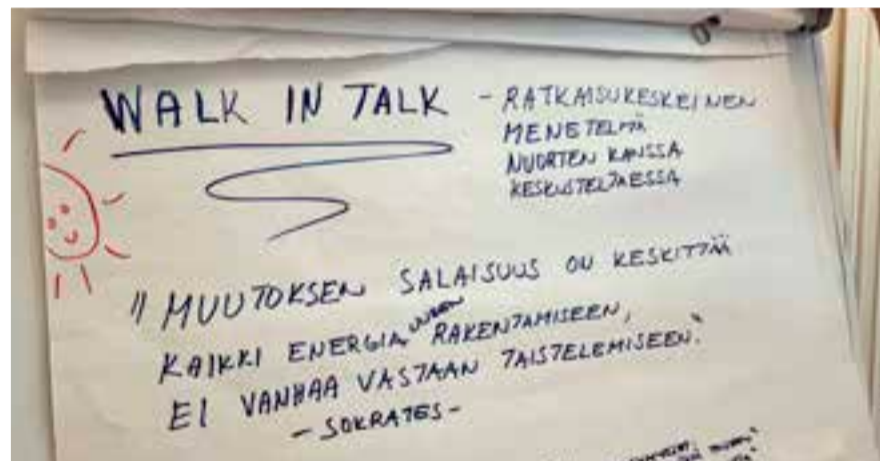
Vaikka tikusta asiaa!

Kurssilaiset korostavat, ettei niin suurta tai pientä asiaa ole, ettei juttusille voisi tulla. Hyvä syy tulla on mikä tahansa, mikä askarruttaa tai huolestuttaa.

– Nuori on rohkea jo tullessaan. Se osoittaa halua selvittää eteenpäin, kurssilaiset kannustavat.

– Älä jää yksin! Aina on toivoa ja löytyy askel eteenpäin!

– Pienikin muutos voi olla ratkaisemassa isoja.

Kurssin fläppitaulu näyttää, että Walk in talkilla on kaukasiakin oppi-isiä: "Muutoksen salaisuus on keskittää kaikki energia uuden rakentamiseen, ei vanhaa vastaan taisteleminen", sanoi Sokrates.

Salon seurakunnassa kymmenen työntekijää valmistautuu antamaan nuorille uusia tilaisuuksia matalan kynnyksen keskusteluihin. Vasemmalta lukien ylärivissä Nico Wigren, Sari Rämö, Heidi Matinlassi, Hanna Hannula ja Sanna Saramo – keskirivissä Simone eli Simppa Koivisto, Sanna Kotiranta ja Tiina Orre – edessä Sanna Laakkonen, joka vetää koulutusta, ja Anne Kössi.

Nuorten musiikkiin uutta energiaa

RIITTA KOIVISTO

Seurakunnassa on uusi työntekijä, musiikkikasvattaja, jonka virka on tietävästi ainoa laatuaan koko hiipakunnassa. Minttu Mäkinen aloitti vasta toukokuun puolivälissä, mutta on ehtinyt jo kulkea seurakuntaa ristiin rastiin. Onneksi hän on ”täältä kotoisin”.

Keväällä ehti olla koulukirkkoja, ja kesällä hän miltei asui leirikeskoksissa eri-ikäisten tyttö- ja poikaleireillä, rippikouluissa ja musaleireillä. Nyt syyspuolella on mennyt jo vaikkapa ”Salon lukion lukuvuoden avauksen bänditreeneit” ja Nuotiomessu.

– Oli kiva huomata, kuinka kesän leireillä kohdatut lapset tunsivat jo naaman ja tulivat juttelemaan.

Syksy on suunnittelun aikaa

– Mulla on aika vähän jokaviikkoista vakiotoimintaa, Minttu arvioi.

Siihen kuuluvat nuorten Diskantti-kuoro ja keskiviikkoiset musailuiltpäivät. Alakouluikäisten musakerhoissa hänen panoksensa on enemmän kerhonvetäjien ohjaamisessa kuin siinä, että olisi itse useinkaan läsnä.

Kalenteri näyttää, että pian ollaan suunnittelemassa toimintaa K18-väelle, on tulossa draamamessua ja Kirkonrotta-vierailuita...

- Iso palikka tulee olemaan myös joulumusikaali!
- Aika monipuolista. Tykkään hirveästi!

Muusikoille järkevät tontit

Musiikkikasvattajan panosta kaivattiin Salossa nimenomaan nuorten musiikkitoimintaan. Musiikkityössä ovat tietysti mukana omilla vahvuuksillaan myös koko kanttorikunta sekä vuosi sitten aloittanut hoivamuusikko.

Avoimessa bänditoiminnassa mukana olevilta nuorilta on jo nyt tullut palautetta, että on hienoa, kun jollain on heille aikaa.

– Mä voin olla mukana soittamassa, niin ei tarvitse aina olla niin, että saadaanko me nyt mukaan joku, joka osaa vähän soittaa. Nyt on työntekijä täällä, joka vaikka säestää, laittaa tapahtumien yhteydessä viestit ja hoitaa tilat, vastaa soittimista ja laitteista.

- Ai että sä voit niinku hoitaa näitä asioita?
- Joo, mä oon täällä sitä varten.

On myös tärkeää, että on joku, joka tekee työtä määrätietoisesti ja pitkäjänteisesti.

– Ja että se on se sama naama. Nuorethan ikään kuin imaisevat aikuisen elämänsä.

Työn painotukset ja sisällöt voivat vielä elää.

– Esihenkilön kanssa on katsottu, että on aika kivasti tullut pyyntöjä tulla mukaan.

– Nuorilta odotetaan myös toivomuksia. Mitä he kokevat tarvitsevana?

Niin omalla alallaan!

Muusikkoperheen lapsi on käynyt läpi melkein kaiken sen, mitä Salossa voi lapsena ja koululaisena musiikissa tehdä: pianoa, viulua, kuoroa, teoriaa, bänditunteja, musiikkiteatteria. Seurakunnassa sen lisäksi nuorten musailua ja isostehtäviä. Opiskeluaikana oman alan hommia kausityöntekijänä eri paikoissa.

Opettajan otteita näkyi pienessä Mintussa äidin mukaan jo päiväkodissa. ”Se menee näin”, hän kuulemma opasti toista.

Mintun opinahjo, Taideyliopiston Sibelius-Akatemia, kouluttaa sekä kanttoreita että musiikkikasvattajia. Kanttorit saavat kirkkomusiikissa monipuolisen koulutuksen, mutta siinä on enemmän solistisuutta kuin musiikkikasvattajilla, Minttu kuvaa.

– Meillä oli miljoona pikkupalasta eikä niin selkeää yksittäistä painotusta. Paitsi se opettaminen.

– Fiilistelen edelleen samantyyppisiä tilanteita kuin nuorempaanakin. Että on jossain isossa porukassa, ja se mitä me tehdään, kuulostaa kivalta.

Musiikkikasvattaja Minttu Mäkinen osallistui Taiteiden Yän musisointiin.

Tästä se lähtee. Musanurkassa vasemmalta Neria, Salla, Otto, Frans, Minttu ja Elli.

– Kohta toivottavasti on iso kasa nuoria, että saa fiilistellä heidän kanssaan.

– Jos onnistun työssäni, niin nuoret pääsevät loistamaan.

Mitä ajassa liikkuu?

Musiikista sanotaan, että se heijastaa aikaansa ja yhteiskuntaa, jossa se on syntynyt, ja että se on myös si-

doksissa ihmisen tunnemaailmaan. Mitä ajatuksia tämä herättää?

Minttu miettii biisejä, joita nuoret toivovat Veisukirjasta. Niistä nousevat vahvasti teemat ”sinä olet arvokas, olet tärkeä, olet rakastettu, sinä riität”.

Sellaista sanomaa nuoret janoavat kuulla.

- Se on ylipäättään kärkevästi koko nuorisotyöllä.
- Musiikki on siinä kyljessä mukana.

Diakoniasta tänään

Diakonian arjen muutokset

MARJA ROIKO

SIRKKU NIVALA, DIAKONIAJOHTAJA

Diakoniatyö muutti uusiin tiloihin Salon keskustassa alkukesästä. Uudet tilat luovat hyvät puitteet toiminnalle; sekä yksilön kohtaamiselle että pienryhmätoimintaan. Diakoniakeskus toimii entisessä Seurakuntatoimistossa osoitteessa Torikatu 6.

Uusi Salon seurakuntatalo tarjoaa myös kaikille seurakuntalaisille kohtaamispaikan. Arkiolohuone Manna kahviloineen on saavutettavissa kaikille. Uuden kahvilan tiloissa aloittavat Kaiken kansan aamupalat torstaisin sekä Yhteisessä pöydässä -ruokailut kerran kuukaudessa. Nämä samat toiminnot ovat myös alueilla. Nämä hetket tarjoavat hyvän mahdollisuuden kohtaamiselle, eikä vapaaehtoinen maksu yhteisvastuulle ole myöskään taloudellinen este kenellekään. Toivottavasti nämä tulisivat paikoiksi, joissa jokainen kokee olonsa tervetullut!

Maailma muuttuu, pysymmekö mukana?

Olemme menossa väistämättä kohti niukkuutta. Pienenevät verotulot pakottavat tarkastelemaan tulevaisuutta myös tämän realiteetin näkökulmasta. Kuvittelemme tulevaa mahdollisina, uskottavina, todennäköisinä sekä toivottavina muutoksina. Tulevaisuus ei ole uhka vaan mahdollisuus, jos niin tahdomme nähdä. Suunnitelmien ja polkujen avaamiseen tarvitsemme luottamusta ja rohkeutta. Meidän on osattava lukea heikkoja signaaleja ja ennakoita.

Monet tilastoluvut ennakoivat, että kirkkoon kuuluminen tulee vähentymään väestöön nähden. Olemmeko vain marginaali jossain vai olemmeko edelleen vaikuttaja?

Kukaan meistä ei osannut arvata muutama vuosi taaksepäin, millaisessa maailmassa tänään elämme. Osaammeko kuvitella huomista?

Tulevaisuuden tekijät syntyvät tänään. Jokainen päätös ja strategia vaikuttaa huomiseen tahtomattamekin, mutta toivottavaa on, ettemme tulisi aivan yllätetyiksi. Jos ei kykene kuvittelemaan toivottavaa tulevaisuutta, sinne on vaikea päästä.

Osallistuva salolainen

Seurakuntamme luottamushenkilöt pohtivat yhdessä työntekijöidemme kanssa uutta strategiaa. Mikä meillä on luovuttamatonta ja pysyvää, mihin toisaalta meidän tulisi enemmän kiinnittää huomioita? Kohtaaminen nousi jokaisen pohtijan tärkeimmäksi syyksi, miksi teemme diakoniatyötä. Siitä emme luovu. Aika muuttuu ja uudet ja erilaiset ilmiöt on osattava ennakoita. Jokainen meistä on vastuussa tulevaisuudesta ja siitä miten vaikuttavaa työtä, diakoniaa teemme.

Sirkku Nivala uusissa diakoniatiloissa, os. Torikatu 6.

MARJA ROIKO

Diakoniatilojen aula, jossa voi kahvitella odotellessaan.

Millainen olisi kirkon toivottava tulevaisuus?

Mikä on eri tavalla, kenelle kirkko on? Tämä kysymys on jokaiselle. Näen, että tulevaisuuden kirkko on kirkko kaikille. Jokaisella on mahdollisuus olla sen täysivaltainen toimija niin, että hänellä on oikeus osallistua suunnitteluun ja tehtävään. Kirkko on kutsuva ja osallistava, jäsentensä muovaama moniääninen yhteisö, jossa keskiössä on lähimmäinen. Diakoninen kirkko.

Vielä on matkaa yhdenvertaisuuteen. On lupa kuvitella hyvin erilaisia näköaloja, tulokulma poikkeaa toki, mutta päämäärä on sama. Yhteisöllisyys, osalli-

suus. Yksin ei kirkko toimi, tarvitsemme toisiamme.

Kirkko on tulevaisuudessakin ihmislähtöinen yhteisö. Ympäristön huoli on myös kirkkomme huoli: viljellä ja varjella, kohtuullisuus kaikessa. Emme saa kiinnittyä rakennuksiin ja rakenteisiin, vaan olemme ketterä toimija muuttumattomalla arvopohjalla.

Kun ajatusmallit muuttuvat, sen kautta muuttuvat rakenteet ja niiden kautta taas käyttäytyminen. Siihen voidaan vaikuttaa. Päätöksentekoon pitää saada seurakuntalaiset mukaan. Keskinäinen vuoropuhelu, joka rakentuu myönteiseen tulevaisuuden uskoon. Täytyy

KAIKEN KANSAN AAMUPALA

Aamupala ja aamun Sana, vapaaehtoinen maksu Yhteisvastuulle.

- Ke 20.9. ja 25.10. klo 10 Kuusjoen seurakuntatalossa.
- To 21.9., 12.10., 19.10. ja 26.10. klo 9 Salon seurakuntatalon Mannassa (1. krs).
- To 12.10. klo 9.30 Kiikalan seurakuntatalossa.

YHTEISESSÄ PÖYDÄSSÄ

Diakonian lounas, vapaaehtoinen maksu Yhteisvastuulle.

- Pe 22.9. ja 20.10. klo 12 Perttelin srk-talossa, erityisruokavaliot p. 044 774 5331.
- Ke 27.9. klo 12 Suomusjärven seurakuntakeskuksessa, mukana Sirkku Nivala.
- To 5.10. klo 12 Perniön seurakuntatalossa, vieraana Pertti Andelmin.
- To 5.10. klo 12 Salon seurakuntatalon Vaskisalissa.
- To 26.10. klo 12 Suomusjärven seurakuntakeskuksessa, mukana Elina Joutsiniemi.

osata kuvitella, nähdä tulevaisuus, visio. Tekojen kautta päästään kohti päämäärää.

Kirkko on ollut aina vähemmistöjen suoja, "samarialaisen" kätköpaikka, joka tulevaisuudessakin toteuttaa kristityn perusoikeuksia.

Tehdään armo näkyväksi, pidetään kiinni hyvästä. Luotetaan Jumalaan!

Sairaalan uuden kappelin tekstiilit

MARJO ANTTILA

Tyks Salon sairaalaan on valmistunut uusi hieno kappeli. Salon seurakunta on osallistunut vahvasti sen toteutukseen ja hankkinut kaikkia palvelevaa varustusta: audiotekniikkaa, lisätuoleja, takaosan virsikirjakaapin sisältöineen, siirtovaunut, pianon jne.

Syyskuun alussa sinne valmistuivat myös uudet kirkkotekstiilit, jotka on ideoinut työyhteisökehittäjä ja sairaalapappi **Ari Oinas**. Hän on vastannut niiden suunnittelusta yhdessä Ateljee Solemniksen tekstiilitaiteilija **Maija Hallikas-Mannisen** kanssa. Maija on vastannut tekstiilien valmistuksesta.

Pääväriksi valittiin aikoinaan kirkkoherran ehdotuksesta sininen väri. Se mukailee hienosti arkkitehdin valitsemaa kappelin tummansinistä sisäkaton väriä. Antependiumissa (eli alttarin etuosan osittain peittävissä kirkkotekstiilissä) ja stoolassa toistuvat tummansininen ja perussininen. Alttariliinaan valittiin beige väri, joka yhdistyy hyvin niin alttarikaapistoon kuin lasilevyn päällä oleviin pronssiin esineisiin; kynttilänjalkoihin ja krusifiksiin. Mustaa väriä ei haluttu tuoda lisää kappeliin, koska se on jo vahvasti läsnä muun mustan kaluston eli tuolien, muistokukatason ja pianon väreissä.

Värien merkitykset ja symbolit

Sinisellä värillä on koettu olevan syvä ja rauhoittava vaikutus mm. totuuden ja rauhan värinä. Tummansiniset sävyt luovat vakavamman vaikutelman, ja vaaleammat sinisen sävyt puolestaan voivat luoda muistoja positiivisista ja iloisista asioista myös surun keskellä. Sininen edustaa sekä avaraa taivasta että laajalle ulottuvaa merta ja liittyy siten moniin ihmisen mielenlioihin. Se symbolisoi elämän syvyyttä, luottamusta, uskollisuutta, vilpittömyyttä, viisautta ja vakautta.

Valittuihin väreihin sisältyy myös kristillisen liturgian näkökulmia. Erityisesti tummansininen väri on lähellä violetia ja purppuraa. Osassa ev.lut. kirkoissa tummansinistä käytetään myös ajoittain violetin värin sijaan kirkkotekstiileissä. Tummempi sininen on siten verrattavissa violetin tapaan myös odotuksen, parannuksen ja katumuksen väriin. Tummansininen väri voi myös kuvastaa murhetta ja surua

sekä katoavaisuutta ja kuolemaa. Vaaleamman sinisen värin mukana tulee myös uskon ja luottamuksen, ja siten toivon elementti.

Vaalea beige ja tekstiileissä kirjailtu valkoinen ja kulta heijastavat kristillisessä symboliikassa mm. iloa, ylistystä, puhtautta ja autuutta. Valkoinen ja kulta ovat myös vertauskuva läsnä olevasta pelastuksesta eli Jumalasta, Kristuksesta ja Pyhästä hengestä sekä taivaallisista enkeleistä ja pyhimyksistä kirkkokunnasta riippuen. Valkoisen sävyt yhdessä sinisen värin kanssa tai pelkkä sininen väri on myös vahva viittaus taivaan kotiin. Beige edustaa myös yksinkertaisuutta, seesteisyyttä, viattomuutta, puhtautta ja rauhallsuutta.

Koska alttarivaatteet eli alttariliina ja antependium ovat aina paikallaan, ne

ovat toiveiden mukaisesti tunnusetta eläviä eli ilman kristillisiä tai muiden uskontojen symboleja. Näin ollen ne soveltuvat myös eri uskontokuntien sekä uskontokuntiin kuulumattomien tilaisuuksiin. Tekstiilien aukeamaisillaan olevat valkoliljat mukailevat vapaasti arkkitehdin huurretussa lasi-ikkunassa olevia jo täysin auenneita liljoja.

Kristillisten kirkkojen papiston käyttämissä vaatteissa ja esineissä voivat luonnollisesti esiintyä edelleen kristilliset symbolit, koska ne ovat nähtävillä vain tilaisuuden ajan. Papin stoolassa ja ehtooliskalkkiliinassa on liljakuvioiden lisäksi myös Kristus-monogrammit, joissa yhdistyvät kreikan kirjaimet Khii (χ) ja Rhoo (ρ). Kyseiset kirjaimet tulevat kreikan kielen

sanasta Χριστός (eli Kristus), sen kahdesta ensimmäisestä kirjaimesta.

Monikäyttöinen avara ja rauhallinen tila

Sairaalan uutta kappelia käytetään siunausten lisäksi moniin hautauspalvelujen pitämiin jäähyväis- ja saattotilanteisiin. Vaikka nämä edustavat luonnollisesti suurinta käyttäjäkuntaa, uusi kappeli ei ole vain niitä varten, vaan se on myös avoin henkilökunnalle hiljentymistä varten.

Sairaalapappi järjestää kappelissa potilaille, omaisille ja henkilökunnalle tarpeen mukaan erilaisia yksityistilaisuuksia, jotka vaihtelevat vapaamuotoisista keskusteluista aina hartaus- ja ehtoollishetkiin.

Kappelissa on tilaa noin 15 henkilölle.

ANTTI HAANPÄÄ

ELÄMÄN RAJALLA -TEATTERIESITYS

Vahvasti musiikillinen esitys kohtaa ihmisestä, välittämisestä ja musiikin voimasta saattohoidossa la 23.9. klo 18 Salon seurakuntatalon Kuparisalissa. Mitä elämän ja kuoleman rajalla oleva ihminen tarvitsee? Anna Brummer on toiminut viisi vuotta freelance sairaalamuusikkona Terhokodissa ja Suursuon sairaalassa saattohoidon ja palliatiivisen hoidon osastoilla Helsingissä. Hän lähestyy kuoleman ja luopumisen tematiikkaa sairaalamuusikon näkökulmasta. Esitys perustuu hänen kokemuksiinsa potilaiden kohtaamisesta. Jaana Taskinen on ohjannut esityksen, jos-

sa Anna Brummer esittää itseään ja näyttelijä Helena Ryti vastaa muista rooleista.

Esitys kestää n. 45 min, jonka jälkeen on pieni tarjoilu ja keskustelua esityksen herättämistä ajatuksista sekä kuolevan ihmisen tarpeista ja saattohoidosta.

SURURYHMÄ OMAISENSA MENETTÄNEILLE

Sururyhmä alkaa Diakoniakeskuksen ryhmätalissa (os. Torikatu 6) ma 13.11. klo 17.30–19, ryhmä kokoontuu yhteensä seitsemän kertaa. Ilmoittautumiset diakoniatyöntekijä Sanna Laakkoselle viim. 7.11. p. 044 774 5360 tai sanna.laakkonen@evl.fi.

TERVETULOA PYHÄKOULUUN!

PYHÄKOULU

- Angelniemen Seurojentalolla ke 27.9., 11.10., 8.11. ja 29.11. klo 17.30–19. * Ke 4.10. osallistutaan seurakuntailtaan klo 18–19.30.
- Kiikalan seurakuntatalossa su 10.9., 15.10. ja 19.11. klo 16–17.30.
- Ollikan seurakuntakodissa ke 20.9., 18.10., 22.11. ja 20.12. klo 17.30–19.
- Tutkimuspartion seikkailut -pyhis (Raamattu-utelioiden kanssa samaan aikaan) Marttilan seurakuntatalossa ti 3.10., 10.10. ja 17.10. klo 18–19 sekä Kosken seurakuntatalossa ti 7.11., 14.11. ja 21.11. klo 18–19.

KIRJEPYHÄKOULU

Tarjolla on myös kirjepyhäkoulu: Päkän posti noin 3–5-vuotiaille ja Tutkimuspartion seikkailut noin 6–9-vuotiaille. Hauskoja tehtäviä ja luettavaa kuusi kertaa vuodessa kotiin kannettuna. Osallistuminen on ilmaista. Tilaamisen voi aloittaa ja lopettaa milloin haluaa. Liity mukaan ilmoittautumalla: www.salonseurakunta.fi
> Lapsille ja lapsiperheille > Pyhäkoulu ja kirjepyhäkoulu.

KOULULAISILLE

www.salonseurakunta.fi/koululaisille

LEIRIT SYYSLOMALLA

- Naarilan leirikeskuksessa: 7–9-vuotiaille 16.–18.10. ja 10–13-vuotiaille 20.–22.10. Hinta 20 €.
- Perniön leirikeskus Reilassa: 7–9-vuotiaille 16.–17.10. ja 10–13-vuotiaille 18.–19.10. Hinta 10 €.
- Ilmoittautumiset viim. 4.10. www.salonseurakunta.fi/koululaisille > Koululaisten leirit.

ÄITI-TYTTÖPÄIVÄ

La 14.10. klo 10–18 Perttelin Juvankoskella. Koulukäisille tytöille ja heidän äideilleen yhdessäoloa, askartelua, puuhastelua ruokaa ja saunaa unohtamatta. Hinta 20 €/perhe. Ilmoittautumiset netissä viim. 5.10. Lisätietoja lea.pistemaa@evl.fi, 044 774 5280.

LAUTAPELIPÄIVÄ

Su 15.10. klo 10–18 Salon srk-talon nuorten tila Satamassa. Klassikkopelien lisäksi tämän päivän uusia helmiä ja miniatyyripelejä. Tarjolla mehua ja pullaa. Voit tulla pelailemaan missä vaiheessa päivää vaan. Yhteystiedot Vilho p. 044 774 5290, vilho.routasalo@evl.fi.

KOULULAISTEN KERHOT

Kerhoissa touhuillaan turvallisesti yhdessä ryhmän kanssa tietyn teeman ympärillä. Vetäjinä on koulutettuja kerhonohjaajia, jotka pitävät huolta, että kaikki pääsevät osallistumaan, eikä kukaan jää yksin. Lisätietoja ja ilmoittautumislinkki nettisivuilla.

LAPSILLE JA PERHEILLE

Netissä:

www.salonseurakunta.fi > Tule mukaan > Lapsille ja lapsiperheille

Facebookissa:

Salon seurakunta lapset ja perheet
Instagramissa:
salonseurakuntalapsetjaperheet

MANNAN MUSIIKKIHETKI

Musiikkihetket lapsiperheille tiistaisin klo 9.30 ja 10.30 Salon seurakuntatalon kahvila Mannan tiloissa (1. krs). Tervetuloa isot ja pienet musisoimaan yhdessä! Yleistä oleilua klo 9–12. Kahvilasta voi ostaa pientä juotavaa ja syötävää. Yhteistyössä Salon kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen kanssa. Lisätietoja: Pirjo Lahti p. 044 774 5258 tai Nina Tattari p. 044 778 7963.

MARJA ROIKO

Pirjo Lahti ja Nina Tattari kutsuvat lapsiperheitä mukaan Mannan musiikkihetkiin.

TOIMINTAA KURPITSAVIIKOILLA

Kurpitsaleiri perheille 14.–15.10. Naarilan leirikeskuksessa. Ohjelma suunnattu kouluikäisille lapsille perheineen, mutta myös alle kouluikäiset sisarukset ovat tervetulleita. La puuhaillaan Naarilassa ulkona ja sisällä. Su lounaan jälkeen suunnataan kohti Halikkoa. Halikon seurakuntatalolla taiteillaan kädentaitopajassa, ja ennen leirin päättävää iltakirkkoa ja kurpitsaviikon valoshowta ehtii käydä myös Rannikon puutarhan kurpitsapellolla. Leirin hinta 10 €/leiriläinen (alle 4-vuotiaat maksutta). Ilmoittautumiset 18.9.–4.10. netissä.

Perheiden pyhä su 15.10. Halikon seurakuntatalossa ja kirkossa. Tule tekemään kurpitsa-aiheista taidetta koko perheen voimin. Isovanhemmat, kummit ja muut läheiset ovat tervetulleita mukaan myös! Taidepaja avoinna klo 14–16.30, klo 16.30 ruokailu ja iltakirkko klo 17.30 Halikon kirkossa. Taiteilun lomassa voi halutessaan piipahtaa Rannikon puutarhan kurpitsapellolla. Päivän päättää iltakirkon jälkeen valoshow. Ruokailuun ilmoittautumiset viim. 1.10. netissä.

NUORILLE

www.salonseurakunta.fi/nuorille

NUORTENILTA

Perjantaisin klo 18–22 Salon srk-talon nuorten tila Satamassa.

ERITYINEN NUORTENILTA

To 28.9. ja 26.10. klo 17 Omaishoitoyhdistyksessä, Torikatu 12. Eryistä tukea tarvitseville yli 12-vuotiaille nuorille.

REPPURETKET KAIKENIKÄISILLE

- La 23.9. kaupungin tuntumassa. Kuljetaan Nakolinnan luontopolku. Yhteislähtö klo 10, Meriniitynkatu 37. Eväät syödään matkalla.
- La 28.10. klo 10, Vartsalan laavulle. Helppo reilun kilometrin mittainen reitti, eväät syödään laavulla.
- Tiedustelut Anne-Maarit Pesola p. 044 774 5341, anne-maarit.pesola@evl.fi.

AVANTOSAUNA

Lapsiperheille ti 7.11. klo 17–19 Naarilan leirikeskuksessa.

PERHEKERHOJA PÄIVISIN JA ILTAISIN

Perhekerho tarjoaa seuraa, virkistystä ja virikkeitä lapsille ja aikuisille. Aamupäiväryhmien lisäksi tarjolla on iltaperhekerhoja. Perhekerhojen ohjelmassa on leikin ja seurustelun ohessa laulu- ja kädentaitotuokioita, sekä alustuksia eri aiheista. Lisäksi kerhoon kuulu hartaushetki tai varttikirkko. Kerhot ovat maksuttomia, tarjolla on kahvia, mehua ja pientä syötävää. Mukaan voi ottaa myös omat eväät.

Halikon Pikkupappila

Kalliokuva 2

- Ke klo 9–13, mahdollisuus maksuttomaan ruokailuun klo 11–12. Ruokailuun ennakoilmoittautuminen viimeistään edellisenä maanantaina puh. 044 774 5393/Jaana.
- To klo 17–19, yhteistyössä Halikon MLL:n kanssa.

Kosken seurakuntatalo

Majjankuja 6

Ma klo 10–11.30

Kuusjoen seurakuntatalo

Ylikulmantie 235

To klo 9–11

Marttilan seurakuntatalo

Kirkkotie 3

Ke klo 10–12

Ollikan seurakuntakoti

Hämeenojankatu 19

Ke klo 9–11

Perttelin seurakuntatalo

Mikolantie 5

Ke klo 9–11

Salon seurakuntatalo

Kirkkokatu 6

Ke klo 17–19

Suomusjärven seurakuntakeskus

Kitulantie 7, Suomusjärvi

- Ke klo 17–19
- To klo 9–11 (Kiikalan perhekerho, väistötiloissa syyskauden)

Särkisalon seurakuntakoti

Kirkkopolku 1

To klo 17–19

VAUVAKERHO

Maanantaisin klo 13–15 Halikon Pikkupappilassa, Kalliokuva 2. Kerho tarkoitettu noin 0–12 kk:n ikäisille lapsille ja heidän vanhemmilleen. Isovanhemmat ja muut läheiset myös tervetulleita!

RAAMIS

Keskiviikkoisin klo 17 Salon srk-talon kappelissa. Lisätietoja p. 044 774 5249/Simppa.

NUORTENLEIRI

29.9.–1.10. Naarilan leirikeskuksessa. Mukana Simone Koivisto, Kai Ruha ja Lasse Lindberg. Hinta 20 €. Ilmoittautuminen netissä 19.9.–25.9.

ÄITIEN ILTA

Ma 25.9. klo 17–19 Halikon pikkupappilassa. Rentoa yhdessäoloa teekupposen äärellä. Syyskuun äitien illassa vierailijana diakoni Kaija Virtanen. Tiedustelut Miira p. 044 774 5357, miira.lehti@evl.fi.

VAUVAT GOES MARKKINAT

Menossa lasten kanssa markkinoille? Tule levähtämään, imettämään, vaihtamaan vaippaa ja lämmittämään omia eväitä pe 29.9. klo 9–15 Kasvatuksen siiven tiloihin Salon seurakuntataloon. Pirjo-kanttorin musahetket kappelissa klo 11 ja 12.

LAPSIPARKKI

Marttilan seurakuntatalon päiväkerholoissa ke 27.9. ja 25.10. klo 14–17. Voit tuoda lapsesi hetkeksi hoitoon käydäsi kaupassa tai muilla asioilla tai saadaksesi hetken hengähdystauon itsellesi. Ilmoittautuminen edellisenä päivänä klo 17 mennessä viestillä Kati-lastenohjaajalle p. 044 744 3220.

PIKKUHELPPI

Maksutonta ensisijaisesti perheiden kotona tehtävää lastenhoitoa, joko sisällä perheen kodissa tai ulkona. Lastenhoidon lisäksi on mahdollisuus myös keskustella arjen asioista työntekijän kanssa. Yhdelle perheelle tarjotaan apua 1–4 kertaa kaudessa, yhden kerran pituus on maksimissa kolme tuntia. Syyskaudella lastenhoitoapua on mahdollista saada torstaisin ja perjantaisin klo 8–12 välillä ja tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin klo 12–16 välillä. Muita aikoja ja lisätietoja voi tiedustella Anne-Maarilta p. 044 774 5341, anne-maarit.pesola@evl.fi. Pikkuhelppin työntekijät ovat Salon seurakunnan koulutettuja lastenohjaajia. Ilmoittautuminen www.salonseurakunta.fi > Tule mukaan > Lapsille ja lapsiperheille.

SEURAKUNNAN VIESTINTÄ

NUORILLE AIKUISILLE

K18-LEIRI

Leiri 18–25-vuotiaille 19.–20.10. Naarilan leirikeskuksessa. Yhteistä toimintaa, keskustelua, oppimista, musailua, saunomista ja mainiota seuraa! Mukana Simone Koivisto, Lasse Lindberg ja Minttu Mäkinen. Ilmoittautumistiedot saat heiltä.

NUORTEN MESSU

Pe 13.10. klo 18 Salon kirkossa. Jatkot Satamassa.

NUORTEN YÖ

18.–19.10. Naarilan leirikeskuksessa. Mukana Simone Koivisto ja Minttu Mäkinen. Ilmoittautumistiedot saat heiltä.

MAATA NÄKYVISSÄ

Turussa 17.–19.11. Retki tehdään pe ja la. Ilmoittautuminen 1.10. alkaen netissä.

Tervetuloa kuoroon!

Kuorossa laulaminen on kehittävä ja virkistävä harrastus kaikenikäisille. Syyskauden toiminta on alkanut, mutta mukaan ehtii vielä.

PIXABAY

LAPSILLE

Lapsikuorot esiintyvät perhekerkoissa, konserteissa ja muissa tilaisuuksissa. Perinteeksi muodostunut kaikkien lapsikuorojen yhteinen laululeiri pidetään keväällä Naarilassa ja konsertti sen päätteeksi. Lisäksi järjestetään retkiä. Kuoroon ei ole pääsykoetta. Kuorossa sävelkorva kehittyä, opit paremmaksi laulajaksi, ja nuotinlukutaitokin karttuu! Lisäksi saat samanhenkisiä kavereita ja uusia kokemuksia. Tervetuloa kokeilemaan!

ALLEGRO

- Keskiviikkoisin klo 17–17.45 (1.–3.-luokkalaisille) ja klo 18–19 (4.–7.-luokkalaisille) Salon seurakuntatalon Kuparisalissa.
- Syksyllä tehdään hieno Hei Joulu -musikaali ja keväällä reissataan musiikkijuhlille Tampereelle.
- Johtajana Hanna-Leena Suominen, p. 044 774 5270, hanna-leena.suominen@evl.fi.

CRESCENDO

- Keskiviikkoisin klo 14–15 Kiskossa Toijan koulussa. Alussa tarjolla välipalaa.
- Johtajana Hanna-Leena Suominen, p. 044 774 5270, hanna-leena.suominen@evl.fi.

LAURIN LAPSET

- Keskiviikkoisin klo 15–16 Perniön seurakuntatalossa.
- Johtajana Maria Rainio-Alaranta, p. 044 735 8626, maria.rainio-alaranta@evl.fi.

NUORILLE JA NUORILLE AIKUISILLE

DISKANTTI

- Keskiviikkoisin klo 18–19.30 Salon seurakuntatalon kasvatuksen siiven musatilassa.
- Sekakuoro, jonka laulajat ovat noin 13–25-vuotiaita.

- Kuoro toteuttaa vuosittain isoja musiikillisia draamaproduktioita, laulaa messuissa ja pitää konsertteja. Säestystistä vastaa yleensä bändi. Ohjelmistossa on gospelmusiikkia Suomesta ja maailmalta, uutta ja vanhaa, kevyttä ja vähemmän kevyttä, säestettynä ja ilman.
- Diskantti käy parin vuoden välein esiintymismatkalla jossain päin Eurooppaa.
- Johtajana Minttu Mäkinen, p. 040 351 6952, minttu.makinen@evl.fi.

AIKUISILLE

Aikuisten kuoroista suurin osa on sekakuoroja, jotka palvelevat jumalanpalveluksissa ja muissa seurakunnan tilaisuuksissa. Välillä kuorot esiintyvät myös yhdessä. Ohjelmistossa on perinteistä kirkkomusiikkia ja uudempaa gospelia, mutta välillä poiketaan myös maallisemmille poluille. Pääsyaatimuksena kuoroon on innokas asenne kuorolauluun ja mielellään myös jonkin verran laulutaitoa. Kuoroissa käytetään aikaa oikean laulutekniikan oppimiseen. Uudet laulajat ovat tervetulleita mukaan!

ANDANTE

- Tiistaisin klo 18 Halikon seurakuntatalon yläsalissa.
- Sekakuoro kaikille 15 vuotta täyttäneille. Lastenhoito järjestetty alasalissa. Ilmoitathan lastenhoidon tarpeesta kuoron johtajalle.
- Johtajana Jukka Saarinen p. 044 774 5346, jukka.saarinen@evl.fi.

KIIKALAN VEISUTUOKIO – KIVET JA SUOMUSJÄRVEN LAULUTUOKIO – SULAT

- Kaikille avoimet yhteislauluryhmät vuoroviikoin keskiviikkoisin: parillisilla viikoilla klo 13 Kiikalan seurakuntatalossa

- ja parittomilla viikoilla klo 14 Suomusjärven seurakuntakeskuksessa.
- Ääniharjoituksia ja ajankohtaisia lauluja ja virsiä.
- Johtajana Maria Sirén, p. 044 774 5300, maria.siren@evl.fi.

KOSKEN ELÄKEKUORO

- Maanantaisin klo 14 Kosken seurakuntatalossa.
- Matalan kynnyksen ryhmä, jossa lauletaan enimmäkseen yksinäisesti. Ryhmä laulaa toisinaan seurakunnan tilaisuuksissa.
- Kuoron vetäjänä muusikko Aimo Peuralahti p. 040 575 7994.

KOSKEN KIRKKOKUORO

- Torstaisin klo 18 Kosken seurakuntatalossa.
- Johtajana Aija Haapalainen, p. 044 744 3215, aija.haapalainen@evl.fi.

KUUSJOEN KIRKKOKUORO

- Keskiviikkoisin klo 17 Kuusjoen seurakuntatalossa.
- Johtajana Kirsi Laakkonen, p. 0400 884 699, kirsi.laakkonen@evl.fi.

MUURLAN KIRKKOKUORO

- Maanantaisin klo 16.30 Muurlan seurakuntakodissa.
- Johtajana Hanna-Leena Suominen, p. 044 774 5270, hanna-leena.suominen@evl.fi.

PERNIÖN LAULUKUORO

- Keskiviikkoisin klo 18 Perniön seurakuntatalossa.
- Johtajana Maria Rainio-Alaranta, p. 044 735 8626, maria.rainio-alaranta@evl.fi.

PERTTELIN KIRKKOKUORO

- Torstaisin klo 18 Perttelin seurakuntatalossa.
- Johtajana Kirsi Laakkonen, p. 0400 884 699, kirsi.laakkonen@evl.fi.

PERTTELIN ILTAPÄIVÄKUORO

- Keskiviikkoisin klo 14 Perttelin seurakuntatalossa.
- Johtajana Kirsi Laakkonen, p. 0400 884 699, kirsi.laakkonen@evl.fi.

SALO-USKELAN GOSPELSALO

- Torstaisin klo 19 Salon seurakuntatalossa, Kirkkokatu 6.
- Kuoro aikuisille, jotka pitävät monenlaisesta kevyestä hengellisestä musiikista bändin kera ja ilman, suomeksi ja englanniksi.
- Sovi kuoronjohtajan kanssa etukäteen koelaulusta: Kaisa Suutela-Kuisma, p. 044 774 5291, kaisa.suutela-kuisma@evl.fi.

SUOMUSJÄRVEN KIRKKOKUORO

- Syyskuussa keskiviikkoisin ja lokakuusta eteenpäin torstaisin klo 18 Suomusjärven seurakuntakeskuksessa.
- Johtajana Maria Sirén, p. 044 774 5300, maria.siren@evl.fi.

VETERAANILAULAJAT

- Maanantaisin klo 16 Salon seurakuntatalon Kuparisalissa.
- Mieskuoro laulaa isänmaallisia, hengellisiä ja sota-ajasta kertovia lauluja.
- Johtajana Sanna Räisänen, p. 041 437 2618.

KAMARIKUORO VOX SALOENSIS

- Projekteittain toimiva kamarikuoro isojen kirkkomusiikkiteosten esittämiseen. Laulajilta edellytetään hyvää nuotinlukutaitoa ja kykyä harjoitella stemmoja itsenäisesti.
- Seuraava produktio Charles-Camille Saint-Saënsin Jouluatorio 3.12. Uskelan kirkossa.
- Tiedustelut: Kaisa Suutela-Kuisma p. 044 774 5291, kaisa.suutela-kuisma@evl.fi.

KONSERTTEJA JA MUSIIKKITILAISUUKSIA

PIANOKONSERTTI

Su 17.9. klo 15 Marttilan kirkossa. Kemiönsaarella asuva pianotaiteilija Ilja Krughoff on tullut tutuksi seurakuntalaisille esiintymisistään Kosken seurakuntatalossa. Tällä kertaa hän soittaa Marttilan kirkossa uuden ohjelman. Vapaa pääsy, käsiohjelmamaksu.

SALOJAZZ – BALLADEJA JAZZKVIINTETILLE

La 30.9. klo 19 Salon seurakuntatalossa. Yhtyeen pohjana Iro Haarla Quartet, mukana Tomi Nikku, trumpetti; Pepa Päivinen, soprano-, baritoni- ja tenorisaksofoni; Iro Haarla, piano, sävellykset; Ulf Krokfors, kontrabasso; Markku Ounaskari, rummut. Liput alkaen 22,50 € / 18 €.

SALOJAZZ – PANU SAVOLAINEN, VIBRAFONI

Su 1.10. klo 14 Salon seurakuntatalossa. Soolokonsertti tuo parrasvaloihin vibrafonin kaikkine sävyineen ja väreineen. Ohjelmisto koostuu Savolaisen omien sävellysten ohella lainakappaleista aina J.S. Bachista suomalaisen iskelmään. Liput 18 € / 12 €.

MUURLAN KIRKKOKUORON 120-VUOTISKONSERTTI

Su 8.10. klo 18 Muurlan kirkossa.

Konsertissa kuullaan Muurlan kirkkokuoron lisäksi MaHaNi-lauluryhmää (Martti Santakari, Hanna-Leena Suominen, Niina Jyllilä) sekä Eila Mamian runonlausuntaa. Kahvitarjoilu.

PALA TAIVASTA

La 21.10. klo 18 Salon kirkossa. Jaana Pöllänen ja kitaristi-pianisti Ville Uusitalo. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

LAULAN LAULUNI SINULLE

Su 5.11. klo 16 Perniön kirkossa. Laulun juhlaa kirkon akustiikassa – useiden eri laulajien koostama sikermä virrestä viisuun. Tule laulamaan itse valitsemasi laulu ja ilmoittaudu mukaan su 29.10. mennessä Maria Rainio-Alarannalle p. 044 735 8626. Säestys järjestyy tarvittaessa kanttorin toimesta.

SALO CHAMBER -KAMARIORKESTERI

La 11.11. klo 18 Salon seurakuntatalossa. Konsertin vieraillevana kapellimestarina ja viululolistina Jukka Untamala.

SUOMALAISEN MUSIIKIN KONSERTTI

Su 26.11. klo 16 Marttilan kirkossa. Saara Särkimäki, sello, ja Lili Ahopelto, piano. Vapaa pääsy, käsiohjelmamaksu.

MIELIMUSIIKKIA!

• Perttelin seurakuntatalossa klo 18: Ti 19.9. Äänen äärellä, ti 17.10. Musiikkita terveyttä – tutkimukset kertovat ja

ti 14.11. Musiikillinen omaelämäkerta.

• Suomusjärven seurakuntakeskuksessa klo 14: Su 22.10. Musiikista terveyttä – tutkimukset kertovat ja su 12.11. Musiikillinen omaelämäkerta.

Eri puolilla Saloa toteutettava Mielimusiikkia! -sarja on yksi Salon kaupungin osallistuvan budjetoinnin hankkeista. Musiikkitalaisuudet ovat kaikille avoimia ja maksuttomia. Esiintyjänä on selisti ja yhteisömuusikko Ammi eli Anna-Maaria Varonen. Sarjan nimi "Mielimusiikkia" viittaa paitsi mahdolliseen lempimusiikkiin, myös musiikin ja mielen yhteyteen. Elävän musiikin lomassa tilaisuuksissa tutustutaan musiikin hyvinvointivaikutuksiin ja pohditaan musiikin merkitystä ja vaikutusta omassa elämässä.

LAULETAAN YHDESSÄ

ELÄMÄNI VIRRET

Su 17.9. klo 17 Kuusjoen kirkossa. Lauletaan Anni Haapasen elämän tärkeitä virsiä, ja kuullaan hänen itsensä kertomana miksi ne ovat hänelle merkityksellisiä. – Tilaisuus liittyy Kuusjoen kirkon juhlavuoteen.

LAULUTUPA

Ke 20.9., 4.10. ja 25.10. klo 13 Marttilan srk-talossa.

LAULUNARVOISET

Ryhmä erityisesti hoivamusiikkityön vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneille, mutta mukaan voi tulla, vaikka ei haluaisi osallistua hoivamusiikkityöhön laitoksissa hoivamusiikon rinnalla. Kokoonnotukset noin kahden viikon välein, vuoroin Salossa ja Halikossa. Syksyn ensimmäiset kerrat: to 28.9. klo 11–12.30 Salon srk-talon kappelissa ja ke 4.10. klo 10.30–12 Halikon srk-talossa.

VIRSIPYSÄKKI

"Oi muistatko vielä sen virren!" to 21.9., 5.10. ja 2.11. klo 11–12 Salon kirkossa. Hoivamusiikko Terhi Lehtovaara laulattaa osallistujien toivomia virsiä ja hengellisiä lauluja. Voit tulla tilaisuuteen toivomaan, laulamaan tai kuuntelemaan, jakaa tarinan laulutoiveesesi liittyen tai tulla vain mukaan kirkonpenkkiin huokaisemaan yhdessä virren äärelle.

VANHOJEN KOULULAULUJEN ILTAPÄIVÄ

Ti 24.10. klo 13 Halikon srk-talossa. Mukana Terhi Lehtovaara, Laura Yliluoma, Kaija Virtanen ja Hanna Hannula. Alussa päiväkahvit.

VIISUJA JA VEISUJA ELÄMÄN KULKUREILLE

Ke 8.11. klo 18 Kahvila Aseman tiloissa Salon rautatieasemalla. Laulattamassa Aki Toivoniemi, Niina Jyllilä ja Terhi Lehtovaara. Kahvila tarjoaa kahvit osallistujille klo 17 alkaen.

SEURAKUNTA MUKANA SYYSMARKKINOILLA

Salon syysmarkkinoilla 28.9.–30.9. on seurakunnan soppateltta torilla. Hernekeittoa voi syödä myös seurakuntatalon Mannassa (Kirkkokatu 6, 1. krs), josta sitä myydään omaan astiaan kotiinkin vietäväksi. Lisäksi voi herkutella raparperipiirakalla ja pannukakulla omenahillon kera. Markkinatuotto menee lähetystyölle, Salon nimikkolähtien ja nimikkokohteissa tehtävälle työlle. Seurakuntatalossa myytävänä on mm. käsitöitä, Lähetysseuran adventtikalentereita ja joulukortteja sekä erä adresseja (vanha painos) alehintaan. Nuoret paistavat lettua ja kartuttaakseen Israel-matkakassansa la 30.9. klo 10–13 toriteltassa.

Talkoolaisia tarvitaan tehtäviin torille, seurakuntataloon ja tavaran kuljettamiseen käsikärryillä niiden välillä. Palkaksi saa soppaa ja kahvit. Yhteen tai useampaan parin tunnin vuoroon voi ilmoittautua seurakunnan nettisivuilla (tapahtumat/ilmoittaudu), tai lähetys sihteeri Henna Seppälälle puh. 044 774 5214, henna.seppala@evl.fi. Talkoolaiset ja tavaran lahjoittajat kutsutaan kiitosaterialle myöhemmin syksyllä.

Omenahillotalkoot pidetään pe 22.9. klo 9–11 Salon seurakuntatalon Mannassa. Ilmoittautuminen viim. ke 20.9. Hennalle. Omenalahjoituksia otetaan vastaan!

RETKI VIVAMON JOULUNÄYTELMÄÄN

Tervetuloa teatterimatalle la 9.12. Lohjan Vivamoon! Joulunäytelmä "Ihmeellinen ilo" on koskettava ja lämminhenkinen draama kaikenikäisille. Ilta-näytöksen klo 18 ajankohta luo oman tunnelmansa. Näytöksen on käsikirjoittanut Anna-Mari Kaskinen. Kesto on noin 1 h ja se esitetään ulkona. Yleisö siirtyy esityspaikalta toiselle näytelmän aikana tietä pitkin. Apuvälineiden avulla liikkuville haastavaa voi olla lumi- tai loskakeli. Seurakunnan työntekijöistä mukana pastori Erkki Kiiski ja lähetys sihteeri Henna Seppälä.

Näytelmän jälkeen nautitaan riisipuuroa sokerin, kanelin ja rusinasopan kera sekä torttukahvit. Kotiin lähdetään noin klo 20. Hinta (sis. näytelmän, bussikuljetuksen, joulupuuron ja torttukahvit) 30 €, 4–12-vuotiailta 20 €, alle 4-vuotiaat ilmaiseksi. Linja-autoaikataulu: klo 16.30 Halikon kirkon p-paikka, 16.40 Salon srk-talon bussipysäkki (Kirkkokatu 6) ja 17.00 Suomusjärven srk-keskuksen bussipysäkki (Kitulantie 7). Matkan varrelta voi tulla kyytiin. Ilmoittautuminen 1.10.–20.11. ensisijaisesti www.salonseurakunta.fi/tapahtumat tai p. 044 774 5214, henna.seppala@evl.fi. Paikkoja on rajoitetusti.

Valoisa Luutarha

Taiteilijat Timo A. Aalto ja Lotta-Pia Kallio ovat suunnitelleet Halikon kirkon ulkoseinille valotapahtuman neljäksi illaksi Kurpitsaviikkojen aikaan. Valot syttyvät 13.–16.10. auringon laskettua klo 18.30 ja sammuvat klo 23.

Sakastin ulkoseinän videoteoksessa marsivat keskiaikaisista kirjankuvituksista löytyneet fantasiamaiset hybridiolennot. Teos on leikkilinen ja viihdyttävä koko perheelle sopiva animaatio.

Pääoven seinustalle projisoidaan video, jossa vanhat keskiaikaiset kirjansivut muuntuvat eläviksi. Ajoittain levollisen aselman rikkoo yllättävä luurankojen esiinmarssi, joka muistuttaa katsojaa elämän katoavaisuudesta. Jos kuvat tuntuvat sopimattomilta kirkon seinään, kannattaa tutustua keskiaikaiseen traditioon ja siihen, millaisia olentoja seikkailee vaikkapa Perniön kirkon katossa tai Tampereen tuomiokirkon lehterillä.

Myös muu kirkko valaistetaan. Muuttuvassa ja videoihin synkronoidussa valomaailmassa siniä pitkin liikkuu varjona muotoja ja hahmoja mekaanisesti liikkuvan laitteiston sekä tuulen avulla.

Kirkko on samanaikaisesti auki tutustumista varten.

Tapahtuman mahdollistavat Salon seurakunnan lisäksi Juha Punta -säätio, OP Lounaismaa ja Salon kaupunki.

Havainnekuva Halikon kirkon Valoisan Luutarhan valoteoksesta.

Keskiaikaista traditiota

Kekrin juhlimisella on pitkä historia, joka ulottuu rautakauteen asti eli yli 2000 vuoden päähän. Kekrin aikaan liittyi erilaisia uskomuksia. Esi-isät haluttiin pitää tyytyväisinä, jotta he suojelisivat maata. Pahoilta hengiltä suojauduttiin soihduin ja valoin. Vainajien leposijoille sytytettiin naurislyhtyjä. 1800-luvulla kekri sulautui kristilliseen pyhäinpäivään. Yleisen ilonpidon sijaan juhlasta tuli hartaan hiljentymisen aikaa.

Hybridieläimet tai ihmisen ja eläimen ruumiinosia yhdistelevät hahmot kuuluvat osaksi keskiaikaista traditiota. Hybridisyys on keskiajalla ollut keskeinen teema niin kirjallisuudessa kuin taiteessa. Fantasiaolennot ovat voineet kuvastaa ihmistä koettelevien syntien allegorioita ja myös maailman monimuotoisuutta ja olemassa-

oloon liittyviä kysymyksiä. Hybridit ovat samalla olleet myös puhtaasti esteettisiä ja katsojia viihdyttäviä hahmoja.

Luuranko kuoleman symbolina periytyy keskiajalta. Nykyaikana luurankokuvasto liittyy tiiviisti Halloweenin ja kauhuvihteeseen. Keskiaikaisessa kuolemantanssikuvastossa keisarista maatyöläiseen asti ulottuva kulkue kuvasti sitä, että kaikki ihmiset ovat kuoleman edessä samanarvoisia. Jokainen meistä kulkee käsi kädessä oman kuolemansa kanssa. Samassa veneessä kaikki ollaan, yhteistä tanssia tanssitaan, kukin oman laihan kavaljeerinsa kanssa. Jonain päivänä kaikki päättyy, mutta tänään olemme elossa.

Tule vartioimaan Valoisan Luutarhan laitteistoa öiseen aikaan ja viikonloppuna myös päivällä. Ota yhteyttä, niin sovitaan kellonajoista: kaisa.suutela-kuisma@evl.fi.

Torsten Sandbergin valkosipulinäyttely ja esitelmä

Ke 20.9. Salon seurakuntatalon Galleriasalissa (2. krs), Kirkkokatu 6. Näyttely avoina klo 10 alkaen ja esitelmä klo 18. Näyttely ja esitelmä ovat maksuttomia. Paikalle tulija voi tuoda oman lajikkeensa tunnistettavaksi eikä tästä peritä maksua.

Liedon kappalainen **Torsten Sandberg** kasvatti Auran pappilan puutarhassa vuosina 2005–2022 lukuisia hyötykasveja. Hän toimi Auran kirkkoherrana vuosina 2004–2020. Vuonna 2013 alkoi valkosipulin kasvatusta, ja syksyllä 2017 lajikemäärä oli jo noin 150. Viime syksynä viljelmän kaikki lajikkeet siirrettiin uuden asuinpaikan yhteydessä olevaan puutarhaan. Samalla Sandbergista tuli Salon seurakunnan jäsen.

Syksyn aikana järjestettävät valkosipulinäyttelyt esitelmineen ovat oloissamme aivan uusi asia.

– Olen pitänyt yllä papiston vuosisatoja jatkamaa hyötykasviperinnettä. Kynsilaukka- ja valkosipulinäyttelyt ovat oloissamme aivan uusi asia. Kynsilaukka- ja valkosipulinäyttelyt ovat oloissamme aivan uusi asia. Kynsilaukka- ja valkosipulinäyttelyt ovat oloissamme aivan uusi asia.

Uuden aallon harrastajat perustivat keväällä Härkätien kynsilaukka – De Re Allii Sativi ry -nimisen yhdistyksen. Yhdistys ryhtyi julkaisemaan valkosipuliaiheista aikakauslehteä. "Kynsilaukan maailma" sai välittömästi myös kansainvälisen ISSN-tunnuksen. Lehden kolmas numero ilmestyi

Humpgrid on yksi Torsten Sandbergin omista lajikkeista. Lajikkeen nimen alkuperä selviää näyttelypäivänä.

15.9. Yhdistys ylläpitää myös valkosipuliaiheista Facebook-ryhmää. Sen jäsenmäärä saavuttaa tuhannen rajan lähiviikkoina.

– Tavoitteeksi otettiin markkinoiden järjestäminen syksyllä 2024 Liedon Vanhalinnassa. Edellytykset niiden onnistumiselle ovat tulleet nyt todeksi; lopullinen päätös järjestämisestä on sinettiä vaille. Järjestelykonsepti on oloissamme täysin uusi. Rakennamme tarkoin suunnitellun markkina-ekosysteemin, jossa kaikki toimijat tukevat toisiaan, Sandberg kertoo.

– Valkosipulin tuottajien lisäksi ekosysteemiin kuuluvat oheispalveluja tuottavat ja omalla riskillään toimivat tahot. Lisäksi markkinoille kutsutaan 20 toisen sekto-

rin toimijaa. He tuovat tarjolle mm. arteesielintarvikkeita ja muuta sellaista, joka sopii aitoon maalaismarkkinatouhuun. Musikantit, jonglööri ja englantilaisperäinen suurhevonen kuuluvat myös markkinoiden ilmeeseen, toteaa Sandberg.

Syksy 2023 pohjustaa tulevaa. Sandberg on saanut vuokralle Vanhalinnan kartanon puutarhapellon. Sinne on rakentumassa valkosipulin malli- ja koeviljelmä. Kaksi valkosipulinäyttelyä kuuluu tähän hankkeeseen. Salon seurakuntatalossa pidettävä näyttely on ensimmäinen. Näytteillä on mm. 40 kuivattua lajiketta yhdeksästä kasvuryhmästä ja ns. kummajaiset päälle. Yhdestä lajikkeesta voi olla näytteillä 2–4 yksilöä. Nähtävillä on kokonaisuina kuivatut kasveja ja tietenkin perinteisiä raapeja. Kiinnostuneet pääsevät näkemään sellaiset lajikkeet kuin Cielavas, Vessalico, Rosso di Sulmona, Havran, Bjetin, Samarkand, Music, Kolkjan purppura, Red Rezan ja tietenkin Sandbergin omat jalostuksen kautta syntyneet uudet lajikkeet. Näyttelyn jälkeen siellä käyneet tietävät mitä ovat turbaanit, kreolit, rokaleet, marmoriniit, raitiset, artiset, lasikkaat, posliinit, silveriniit ja outokaiset.

– Nimistöä ja termistöä ei pidä säikähättää. Olen tässä harrastuksessa toiminut Ikgai-periaatteiden mukaan. Mikä tahansa pitää aloittaa aina pienestä ja kasvaa ja iloita edistymisen myötä, korostaa Sandberg.

Lisätietoja näyttelystä yhdistyksen kotisivuilla: www.hakydras.com.

Seuraavat jumalanpalvelukset

Jumalanpalveluksen voi kuunnella sunnuntaisin klo 10 Järviradiosta taajuudella 102,9 MHz sekä nettiradiosta, joka löytyy seurakunnan verkkosivujen etusivulta. Radiointi tulee joko Halikon tai Uskelan kirkosta. YouTube-kanavalle tulee katsottavaksi jumalanpalveluksia.

Jumalanpalvelustiedot:
www.salonseurakunta.fi/tapahtumat.

HALIKON KIRKOSSA

- 17.9. Messu klo 10.
- 1.10. Messu klo 10.
- 8.10. Iltamessu klo 18.
- 15.10. Iltamessu klo 17.30.
- 22.10. Messu klo 10. Yhteissyntymäpäiväjuhla.
- 29.10. Iltamessu klo 18.

KIIKALAN KIRKOSSA

- 17.9., 1.10. ja 22.10. Messu klo 10.

KISKON KIRKOSSA

- 17.9. Messu klo 10.
- 1.10. Enkelikirkko klo 18.
- 15.10. Messu klo 13.

KOSKEN KIRKOSSA

- 17.9. Iltamessu klo 18. Merisunnuntai yhteistyössä Suomen Merimieskirkon kanssa.
- 1.10. Messu klo 10. Yhteissyntymäpäiväjuhla.
- 15.10. Messu klo 10. Varsinais-Suomen Pipliaseuran lähetyspyhä.
- 29.10. Messu klo 10.

KUUSJOEN KIRKOSSA

- 1.10. Messu klo 10. Kastemekkonäyttely.
- 15.10. Messu klo 10. Karjalaisseurojen Salon piirin kirkkopyhä.

MARTTILAN KIRKOSSA

- 24.9. ja 22.10. Messu klo 10.
- 8.10. Messu klo 10. Yhteissyntymäpäiväjuhla.

MUURLAN KIRKOSSA

- 24.9. Messu klo 10. Yhteissyntymäpäiväjuhla.
- 29.10. Perhemessu klo 17.

PERNIÖN KIRKOSSA

- 17.9., 8.10. (yhteissyntymäpäiväjuhla), 15.10. ja 29.10. Messu klo 10.

PERTTELIN KIRKOSSA

- 24.9. Messu klo 10. Uusikirkko-seuran pyhä.
- 7.10. Messu Junnu Vainion sanoin ja sävelin klo 14. Mukana Salon Laulusepot.
- 22.10. Messu klo 10, mukana Perttelin eläkeliitto.
- 29.10. Messu klo 10.

SALON KIRKOSSA

- 24.9., 1.10., 8.10., 15.10. (Eläkkeensaajien kirkkopyhä) ja 22.10. Messu klo 17.
- 28.9. Messu klo 15.30, mukana Hollolan seurakunnan työntekijöitä.

SUOMUSJÄRVEN KIRKOSSA

- 24.9. Messu klo 10.
- 8.10. Kansanlaulumessu klo 10. Yhteissyntymäpäiväjuhla.

SUOMUSJÄRVEN SEURAKUNTAKESKUKSESSA

- 29.10. Messu klo 10.

SÄRKISALON KIRKOSSA

- 24.9. Messu klo 13.
- 1.10. Perhekirkko klo 10.
- 15.10. Messu klo 10.
- 29.10. Sadonkorjuumessu klo 13.

USKELAN KIRKOSSA

- 24.9., 8.10. (Ikäihmisten kirkkopyhä), 15.10. ja 29.10. Messu klo 10.

VASKION KIRKOSSA

- 24.9. Elomessu klo 13. Kirkkokahvit ja elojuhla seurakuntakodissa.
- 15.10. Messu klo 13. Kirkkokahvit seurakuntakodissa.

YLIKULMAN RUKOUSHUONE

- 8.10. Sadosta kiittämisen sanajumalanpalvelus klo 14.

GOTTESDIENST AUF DEUTSCH

- Sonntag 1.10. um 12 Uhr, in der Kapelle des Gemeindezentrums. Pfarrer Päivi Lukkari.

Pyhäinpäivä 4.11.

Pyhäinpäivänä muistellaan edesmenneitä läheisiä ja viedään heidän haudoilleen kynttilöitä, seppeleitä ja kukkia. Kuolleiden muistelemisen lisäksi pyhäinpäivä muistuttaa jälleennäkemisen toivosta. Jumalanpalveluksissa muistetaan viime pyhäinpäivän jälkeen kuolleita seurakuntalaisia. Pyhäinpäivän kirkkotilaisuuksissa luetaan niiden vainajien nimet, jotka on viime pyhäinpäivän jälkeen haudattu kyseisen seurakunta-alueen hautausmaalle. Jokaiselle sytytetään myös muistokynttilä. Pyydetessä voidaan lukea myös sellaisen salolaisen vainajan nimi, jonka arkku tai uurna on viety jonnekin muualle kuin Salon hautausmaalle. Tällaisista toiveista pyydetään ilmoittamaan seurakuntatoimistoon puh. 02 774 5206.

PYHÄINPÄIVÄKIRKOT

- Halikon kirkko klo 18; luetaan Halikkoon, Angelniemelle ja Vaskiolle haudattujen nimet.
- Kiikalan kirkko klo 18.
- Kiskon kirkko klo 10.
- Kosken kirkossa klo 14.
- Kuusjoen kirkko klo 17.
- Marttilan kirkossa klo 10.
- Muurlan kirkko klo 17.
- Perniön kirkko klo 18; luetaan kaikille Perniön alueen hautausmaalle haudattujen

- nimet (kirkko- ja kappelihautausmaa, Teijo, Yliskylä, Karhujoki).
- Perttelin kirkko klo 10.
- Suomensjärven kirkko klo 10.
- Särkisalon kirkko klo 18.
- Uskelan kirkko klo 18; luetaan Helisnummelle, kirkkohautausmaalle, Isokylään ja Salon hautausmaalle haudattujen nimet.

AVOIMET OVET

HELISNUMMEN KAPPELILLA

La 4.11. klo 15–17.30.

KURPITSAVIIKKOJEN ILTAMESSU

Su 15.10. klo 17.30 Halikon kirkossa. Kiitetään yhdessä syksyn sadosta ja muista elämän aarteista. Kirkon jälkeen mahdollisuus jäädä ihailemaan Valoisa Luutarha -valoshowta, joka valaisee Halikon kirkon ulkoseinät upeaksi valotaideteokseksi. Iltamessussa kanssasi ovat Annukka-pappi, Jukka-kanttori ja perheleirin väkeä.

IKÄIHMISTEN KIRKKOPYHÄ

Messu su 8.10. Uskelan kirkossa klo 10. Lounas ja kahvit Salon seurakuntatalon Kuparisalissa. Kuljetus kotoa invataksilla kirkkoon ja sieltä seurakuntatalolle ja kotiin. Ilmoittautumiset diakoniatoimistoon viim. 28.9. ma-to klo 10–12 p. 044 774 5216 tai diakoniatoimisto.salo@evl.fi.

VARSINAIS-SUOMEN PIPLIA-SEURAN LÄHETYSPYHÄ

Messu su 15.10. Kosken kirkossa klo 10, saarnaajana Daniel Räsänen. Seurakuntatalossa keittolounas ja kahvit (10 €, 5 € 6–10 v. ja alle 6-v. ilmaiseksi), tietoa Pipliaseuran työstä sekä raamattuvisa, johon voi valmistautua etukäteen lukemalla Markuksen evankeliumin. Arpa-aiaset, mehua, hilloja ja käsitöitä myynnissä. Päivän tuotto menee Pipliaseuran Lukutaitoa Afrikan naisille -hankkeeseen.

YÖ KUUSJOELLA NÄKY MYÖS KIRKOSSA

La 28.10. Kuusjoen kirkossa kirkkokuoro johdattaa iltahartauteen Taize-laulujen sanoin ja sävelin klo 18. Sen jälkeen katsellaan vanhaa elokuvaa.

MUISTOHETKIÄ

- Kuolleiden lasten muistopäivän hartaus la 23.9. klo 16 Kosken kappelissa.
- Huumeisiin kuolleiden muistotilaisuus ti 7.11. klo 18 Salon kirkossa.

SALON KIRKOSSA

- Avoimet ovet tiistaisin klo 12–13.30. Vietä hetki arkipäivän retriitissä musiikin hoivassa.
- Arkipäivän hiljainen ehtoollinen parit-tomilla viikoilla torstaisin klo 11.

PYHÄ PERTTELISSÄ

Su 1.10. vietetään yhteistä pyhäpäivää klo 12 Perttelin seurakuntatalossa. Ensín syödään lounas ja sen jälkeen kuullaan Hanna Ekolan lauluja ja kertomuksia elämästä. Säestämässä Hannan poika Lassi. Lounaalle ilmoittautumiset 26.9. mennessä tekstiviestillä Raisalle p. 044 774 5331. Muista mainita erikoisruokavaliosta.

HENNA MITRUNEN

YHTEISSYNTYMÄPÄIVÄJUHLAT

Juhlakutsu on kahdelle. Ilmoittautuminen www.salonseurakunta.fi/yhteissyntymapaivat tai seurakuntatoimistoon ma-to klo 9–13 p. 02 774 5206, sähköposti: salonseurakunta@evl.fi.

- Halikossa tänä vuonna 80 ja 85 vuotta täyttävillä su 22.10. Messu Halikon kirkossa klo 10, juhla srk-talossa. Ilmoittautuminen viim. 16.10.
- Kiikalassa ja Suomusjärvellä tänä vuonna 70, 75, 80, 85 ja 90 vuotta täyttävillä su 8.10. Kansanlaulumessu Suomusjärven kirkossa klo 10, juhla srk-keskuksessa. Ilmoittautuminen viim. 29.9.
- Koskella tänä vuonna 70, 75, 80, 85 ja 90 vuotta täyttävillä su 1.10. Messu Kosken kirkossa klo 10, juhla srk-talossa. Ilmoittautuminen viim. 25.9.
- Marttilassa tänä vuonna 70, 75, 80, 85 ja 90 vuotta täyttävillä su 8.10. Messu Marttilan kirkossa klo 10, juhla srk-talossa. Ilmoittautuminen viim. 2.10.
- Salo-Uskelan tänä vuonna 70 ja 75 vuotta täyttävillä su 22.10. Messu Salon kirkossa klo 17, juhla Salon srk-talossa. Ilmoittautuminen viim. 16.10.
- Salo-Uskelan tänä vuonna 80, 85 ja 90 vuotta täyttävillä su 19.11. Juhla klo 15 Salon srk-talossa, juhlan jälkeen tarjolla messu Salon kirkossa klo 17. Ilmoittautuminen viim. 13.11.

PIXABAY

KIRKKOKADUN OPINTOPIIRI EKUMENIAN HENGESSÄ

Opintopiirissä on syyskauden aiheena Kirkkokuntia Suomessa. Piiriin alussa tarjontaa, sen jälkeen vierailija alustaa aiheen ja alustuksen jälkeen vuorossa kysymykset ja keskustelua. Opintopiiri kokoontuu klo 13–14.30 Salon seurakuntatalon toisen kerroksen Galleriasalissa.

- Ke 27.9. Ortodoksinen kirkko, Ion Durac.
- Ke 11.10. Vapaakirkko, Elisa Paavola.
- Ke 25.10. Helluntailiike, Eero Ketola.
- Ke 8.11. Pelastusarmeija, Enni Becker Salon paikallisosastosta.
- Ke 22.11. Anglikaalisuus, Timo Viitanen.

RAAMATTU-UTELIAAT

Sarja peräkkäisistä Raamatun luvuista. Opi-taan Raamatusta uteliaalla mielellä. Jokainen ilta on itsenäinen, joten voi osallistua kaikkiin tai vain yhteen. Fasilitaattorina Tero Vaarna. Ensin lyhyt esittely raamatunkohdasta. Sen jälkeen kysymyskierros, jossa jokainen esittää kysymyksen, joka nousi tästä raamatunluvusta. Tämän jälkeen keskustelukierros esitettyjen kysymysten pohjalta sekä keskustelua, miten tänään löydetty otetaan käyttöön. Lapsille pyhäkoulu samaan aikaan päiväkerhotiloissa, ks. Lapsille ja lapsiperheille.

Marttilan seurakuntatalossa klo 18–19

- 3.10. Matteuksen evankeliumi luku 8
- 10.10. Matteuksen evankeliumi luku 9
- 17.10. Matteuksen evankeliumi luku 10

Kosken seurakuntatalossa klo 18–19

- 7.11. Luukkaan evankeliumi luku 7
- 14.11. Luukkaan evankeliumi luku 8
- 21.11. Luukkaan evankeliumi luku 9

BIBLIODRAAMAPÄIVÄT

21.–22.10. klo 13–16 Kiskon seurakuntatalossa. Raamatun tekstin ympärillä ollaan siten, että syntyy vuorovaikutus tekstin, oman itsen ja ryhmän välille. Bibliodraamassa voi olla esim. piirtämistä, mielikuvamatkaa, kirjoittamista ja liikuntaa. Teksti puhuttelee koko ihmistä: kehoamme, alitajuntaamme, ajatuksiimme ja tunteitamme. Lopulta teksti lukee meitä. Ota mukaasi piirustuslehti ja värikynät sekä omat eväät. Ohjaajana Liisi Kärkkäinen. Sitovat ilmoittautumiset viim. 11.10. Liisille puh. 044 774 5266. Ryhmään otetaan 15 henkilöä. Tapahtuma on maksuton.

RAAMATTUPÄIVÄ JA -LUENTO

Raamattupäivä la 14.10. klo 13–16.30 Salon seurakuntatalon Kuparisalissa. Luennoitsijana pastori, teologian lisensiaatti Jukka Norvanto. Luentojen aiheet: Lukujen merkitys Raamatussa ja Herran siunauksen viesti. Musiikissa Juha Määttä ja Martti Hård. Väliaikakahvit lähetystyön hyväksi. Tuotto tilitetään puoliksi Syrjäteiden lähetysperheen työlle Japanissa (Kansanlähetyks) ja Ulan Uden seurakunnan toiminnan tukemiseen Venäjän Burjatiassa (lähetyshdistys Kylväjä). Järj. Salon seurakunta yhdessä STEP-opintokeskuksen kanssa.

Raamattuluento ma 20.11. klo 18.30 Salon seurakuntatalon Galleriasalissa. Pastori Oiva Hujanen johdattaa Paavalin elämään.

USKO ARJESSA -ILLAT

Kansanlähetyksen, seurakunnan ja STEP-opintokeskuksen yhdessä järjestämät illat tarjoavat raamattuopetusta ja muuta hengellistä ajattelemisen aihetta. Illoissa on vierailija ja mukana myös seurakunnasta pappi ja kanttori. Laulukirjana käytetään Viisikielistä, ja iltaan voi tuoda esirukouspyyntöjä. Illat pidetään klo 18.30 Salon seurakuntatalossa, Kirkkokatu 6.

- Ke 20.9. Samuli Virtanen, SEKL hallintojohtaja: Jumalan jäljittämättömät tiet.
- Ke 25.10. Juha Vähäsarja, Suomen Raamattuopiston johtaja: Toivo lupausten varassa. Musiikissa Kalle Sorsa.
- Ke 15.11. Nimikkolähetti Markus Syrjätie.

SEURAKUNTAILTOJA

Kahvitarjoilu. Arpavoittoja vastaanotetaan.

Vaskion seurakuntakodissa

- To 21.9. klo 18 vieraina Mirja ja Urpo Rautio. Kolehti- ja arpatuotto Lähetysyhdistys Kylväjän työlle Kiinassa.
- To 12.10. klo 18 FM Ossi Tammisto valottaa herätysten historiaa Salon seudulla erityisesti Halikon näkökulmasta. Arpa- ja kolehtiraha Syrjäteiden työlle Japanissa Kansanlähetyksen kautta.
- To 16.11. klo 18 vieraana salolaislähtöinen Oiva Hujanen, joka on aloittamassa lähetystyöntekijänä Virossa Evankelisen lähetysyhdistyksen lähettämänä. Arpa- ja kolehtirahat Evankelisen lähetysyhdistyksen työlle Virossa.

Angeliemen Seurojentalossa

- Ke 4.10. klo 18. Nyt on juhlan aika! Angeliemen lähetyskerho on tukenut vuosia Hosainan kuurojen koulun toimintaa. Mitä Hosainaan kuuluu? Etiopian-terveisiä kertoo hoivamusikko Terhi Lehtovaara. Kahviraha Hosainan kuurojen koulun toiminnan tukemiseen Suomen Lähetysseuran kautta.

LÄHETYKSEN ILTAPÄIVÄT

- Ti 19.9. klo 14 Kosken seurakuntatalossa vieraana viime vuoden lopulla eläköitynyt lähetti Lea Lukka Lähetysyhdistys Kylväjästä. Lähetysompeluseuroissa omaksuttu lähetyksrakkaus vei maalaistalon tyttären 40 vuodeksi Japaniin. Arpavoittoja vastaanotetaan. Arpa- ja Kahviraha lähetystyöhön Japanissa Lähetysyhdistys Kylväjän kautta.
- Ti 24.10. klo 14 Marttilan seurakuntatalossa.

LIIKUNTA-ALFA ALKAA SYYSKUUSSA

Liikunta-alfa on kristinuskon perusasioiden kurssi, jossa on mahdollisuus keskustella Raamatusta ja hengellisistä asioista ja samalla myös virkistyä liikkumalla (mm. gospeltanssi, pilates, kävely). Kurssi pitää sisällään 11 kokoontumiskertaa torstaisin 28.9.–14.12. (ei syyslomaviikolla) klo 17.30–20.15 Halikon seurakuntatalossa. Kurssiin kuuluu myös alfa-viikonloppu Kesä-Angelan leirikeskuksessa 25.–26.11. Varsinainen kurssiohjelma on ilmainen, mutta ruokailusta kerätään muutaman euron maksu kurssi-iltaa kohden ja lisäksi viikonlopusta kerätään leirimaksu. Tiedustelut ja ilmoittautumiset viimeistään su 24.9. Erkki Kiiskille (puh. 044 774 5251, erkki.kiiski@evl.fi) tai Mari Vihiselle (puh. 044 204 9566, mari.vihinen@evl.fi).

SENIORIPYSÄKKIRYHMÄ ALKAA LOKAKUUSSA

Ikääntyminen tuo usein suuria muutoksia elämään. Ne voivat liittyä eläkkeelle jäämiseen, puolison kuolemaan, yksinäisyyteen, omaan tai läheisen sairastumiseen, ihmisuhteisiin tai yllättävään kriisitilanteeseen. Kun monet huolet painavat mieltä, seurauksena voi olla mielialan laskua, jopa pelkoa selviytymisestä. Senioripysäkki-ryhmät ovat HelsinkiMission kehittämää, yli 60-vuotiaille tarkoitettuja ammattilaisen ohjaamia terapeuttisia keskusteluryhmiä. Ryhmät ovat maksuttomia ja ehdottoman luottamuksellisia. Ryhmässä on tarkoituksena jakaa omia ajatuksia ja tunteita, sekä löytää niille uusia merkityksiä ja näkökulmia. Tavoitteena on yksinäisyyden, masennuksen ja ahdistuksen lieveneminen.

Diakoniakeskuksessa (Torikatu 6) kokoontuu senioripysäkkiryhmä 17.10. alkaen tiistaisin klo 13. Kokoontumisia 15 kertaa, ryhmään otetaan 5–8 hlöä. Ilmoittautuminen viim. 30.9. www.salonseurakunta.fi/tapahtumat. Ilmoittautuneet haastatellaan. Lisätietoja ryhmän ohjaajalta Maija-Liisa Ristola-Niskala, p. 044 774 5272, majja-liisa.ristola-niskala@evl.fi.

IKÄIHMISTEN JUHLA

Ke 15.11. klo 13 Salon seurakuntatalossa. Juhlassa esiintyy stand-up koomikko Mikko Vaismaa. Mukana hoivamusikko Terhi Lehtovaara ja Laulunarvoiset sekä diakoniatyöntekijät Niina Jyllilä ja Kaija Virtanen. Juhlaan järjestetään kuljetus. Kyytiä ja tarjoilua varten ilmoittautuminen 8.11. mennessä Salon diakoniatuomistoon ma-to klo 10–12 p. 044 774 5216 tai www.salonseurakunta.fi/tapahtumat.

GOSPELTANSSI

Matalan kynnyksen tanssia kaikille naisille tiistaisin (ei 17.10.) klo 18–19 Salon seurakuntatalon Kuparisalissa. Gospelmusiikin tahtiin tanssitaan lattareita myös Marttilan seurakuntatalossa to 21.9. klo 18. Gospeltanssi on kristillinen treenimuoto, jossa tanssitreeniin yhdistetään alk- ja lop-

purukous sekä kristillinen musiikki. Gospeltanssissa kyse ei ole pelkästään fyysisestä hyvinvoinnista ja tanssitaiteiden kehittymisestä, vaan tärkeä osa on vahvistaa naisten itsetuntoa ja itsensä hyväksymistä.

Osallistujalta ei vaadita aikaisempaa kokemusta liikunnasta, tanssista tai kristinuskosta.

Hinta 5€/kerta, 3€/kerta opiskelijat, eläkeläiset, työttömät. Tuotto Kirkon Ulkomaan Avun kautta Naisten Pankille. Lisätiedot diakoniatyö: Taina Lindholm p. 044 774 5385 ja Niina Jyllilä p. 041 442 4747.

PASTANTTIPUURAO JA TALKOOT

- La 14.10. puuroa (myös gluteenitonta) ja kahvia myynnissä klo 11–13 Suomusjärven seurakuntakeskuksessa. Voi ostaa myös kotiin omassa astiassa. Onnenpyöräparjaiset. Myynnissä myös Lähetysseuran adventtikalenteria, joulukortteja sekä puutöitä. Tuotto Suomusjärven nimikkolähetin Sari-Johanna Kuittalon työlle Israelissa ja Palestiinassa Suomen Lähetysseuran kautta.
- Pe 27.10. puuroa (myös gluteenitonta) myynnissä klo 11–13 Salon seurakuntatalon Vaskialissa. Pika-arpajaiset. Tuotto lyhentämättömänä nimikkolähetti Anna Makeevan työhön Virossa Evankelisen Lähetysyhdistyksen (ELY) kautta.
- Pastanttipuuroa voi ostaa myös ennakoon, tilausten nouto pe 27.10. klo 11–13 Salon seurakuntatalon Vaskialista. Puuroasia (0,75 l) maksaa 6 €. Tilaukset viim. 20.10. nettisivuilla (tapahtumat/ilmoittautu) tai Hennalle p. 044 774 5214, henna.seppala@evl.fi.
- Perunankuorimistalkoot to 26.10. Salon seurakuntatalon kahvila Mannassa. Talkoot alkavat kaiken kansan aamupalalla klo 9. Oma kuorimaveitsi mukaan. Myös pastanttipuuroruokailuun (27.10.) tarvitaan muutama seurakuntalainen avuksi rahastajaksi, pöydänkattajaksi ja tiskikoneentäyttäjäksi. Jos voit lahjoittaa perunoita lähetystyön hyväksi puuroa varten, ota yhteyttä Hennan p. 044 774 5214.

LAUTAPELIPÄIVÄ AIKUISILLE

La 14.10. klo 10 alkaen Salon seurakuntatalon nuorten tila Satamassa. Tervetuloa pelailemaan klassikkopelien lisäksi myös tämän päivän uusia helmiä sekä tutustumaan miniatyyripeleihin. Tarjolla hyvän peliseuran lisäksi mehua ja pullaa. Yhteyshenkilönä Vilho p. 044 774 5290, vilho.routasalo@evl.fi.

ADVENTTIRETRIITTI

Lepää ja hiljenny 1.–3.12. maalaismaisemassa Naarjärven rannalla Naarilan leirikeskuksessa. Perjantai-illansuusta sunnuntai-iltapäivään kestävässä retriitissä yhteistä hiljaisuutta rytmittävät rukoushetket, virikepuheet ja ruokailut. Sauna lämpimää, reippaimmat voivat pulahtaa veteen. Ohjaajina Salon seurakunnan diakoniatyöntekijä Anne Kössi ja pastori Päivi Pulkkinen-Watson. Majoitus 1hh. Retriitin hinta Salon seurakunnan jäsenille 105/70€, muille 125/90€. Sitovat ilmoittautumiset viim. 15.11. www.salonseurakunta.fi/aikuisille/retriitit. Maksu ilmoittautumisen yhteydessä. Lisätietoja: Anne Kössi p. 044 774 5386, annekossi@evl.fi.

NAISTEN YÖ

24.–25.11. Naarilan leirikeskuksessa. Vieraina Liisa Salmenperä TtT, psykoterapeutti, joka kertoo aiheesta Naiseuden voima ja ilo. Lisätietoja myöhemmin viikkoilmoituksissa ja nettisivuilla. Ilmoittautuminen 9.11. mennessä diakoniatuomistoon ma-to klo 10–12 puh. 044 774 5216.

Aikuisten toimintaa

KÄSITYÖPIIRIT JA -KERHOT

KÄSITYÖKERHO

Toijan Valopilkussa tiistaisin (parilliset viikot) klo 13.

KÄSITYÖPIIRI

Muurlan seurakuntakodissa torstaisin (parilliset viikot) klo 13.

KÄSITYÖPIIRI

Suomusjärven seurakuntakeskuksessa maanantaisin (parilliset viikot) klo 12. Käsitöitä lähetyksen ja diakoniatyön hyväksi.

KÄSSÄKERHO

Perniön seurakuntatalossa keskiviikkoisin (parittomat viikot) klo 12.

SUKKAPIIRI

Salon kirkon sivusalissa keskiviikkoisin klo 10–12. Piiri tekee käsitöitä diakoniatyön asiakkaille.

KANSAINVÄLINEN KÄSITYÖPIIRI

Salon seurakuntatalon kerhotilassa keskiviikkoisin klo 11–14. Piiriin ovat oman aikataulun mukaan tervetulleita kaikki synnyinmaasta ja äidinkielestä riippumatta.

RAAMATTU- JA RUKOUSPIIRIT

RAAMATTU- JA RUKOUSPIIRI

Torstaisin klo 18 Halikon seurakuntatalon alusalissa.

RAAMATTUA JA RUKOUSTA

Keskiviikkoisin klo 18 Kuusjoen seurakuntatalossa.

RAAMATTUPIIRI

Torstaisin (parilliset viikot) klo 13 Kiikalan seurakuntatalossa.

RAAMATTUPIIRI

Maanantaisin klo 18.30 Muurlan seurakuntakodissa.

RAAMATTUPIIRI

Tiistaisin (parilliset viikot, alk. 3.10.) klo 18 Perniön seurakuntatalossa.

RAAMATTUPIIRI

Torstaisin klo 18 Teamsissa. Uusi piiriläinen, laita sähköpostia: pekka.airaksinen@evl.fi.

RUKOUSPIIRI

Tiistaisin (parittomat viikot) klo 18.30 Rekijoella, Koivusilla, Reväntie 181.

NAISTEN RAAMATTUPIIRI

Maanantaisin klo 18.30 Salon seurakuntatalon Kabinetissa.

RAAMATTUPIIRI

Keskiviikkoisin (parilliset viikot) klo 13 Ollikan seurakuntakodissa.

TOIVOA NAISILLE -PIIRI

To 10.10. ja 7.11. klo 16 Salon seurakuntatalon kappelissa, tiedustelut Marjut Peltoniemi-Hannila p. 040 847 1998.

MUITA KERHOJA JA PIIREJÄ

ARVON KAMMARI

Tiistaisin (parilliset viikot) klo 13–15 Ollikan seurakuntakodissa.

ELÄKELÄISTEN ILTAPÄIVÄKERHO

Ti 10.10. klo 13 Kiskon seurakuntatalossa.

ILTARUSKO

Ma 25.9. ja 23.10. klo 13 Särkisalon seurakuntakodissa.

INKERILÄISTEN SUOMEN KIELEN LUKUPIIRI

Tiistaisin klo 10 Salon seurakuntatalon kerhotilassa, vetäjänä Virpi-Liisa Mentu.

JUTTUKAMMARI

Keskiviikkoisin klo 15–17 diakoniakeskuksessa, Torikatu 6. Avoin keskusteluryhmä mielenterveyskuntoutujille.

KONTAKTIPIIRI

Näkövammaisille läheisinen ke 18.10. klo 13 Salon srk-talon Kabinetissa.

MIESTEN PIIRIT

Työikäisten miesten piirin ja miesten piirien yhteinen syksynavausilta ke 20.9. klo 18 Halikon srk-talossa; vieraana pastori Oiva Hujanen, illan aiheena Jumala ei anna Viron kirkon kuolla.

PORINAPIIRI

Maanantaisin (parilliset viikot) klo 10 diakoniakeskuksessa, Torikatu 6.

SEURAKUNTAPIIRI

To 5.10. ja 2.11. klo 10 Kiikalan seurakuntatalossa.

SISKON KAMARIN KESKUSTELU- JA ASKARTELUPIIRI

Keskiviikkoisin (parittomat viikot) klo 12–14 Ollikan srk-kodissa.

USKON AAKKOSET -PIIRI

Torstaisin (parittomat viikot) klo 13 Suomusjärven seurakuntakeskuksessa.

VARTTUNEEN VÄEN KERHO

- Angelniemen seurojentalossa ke 27.9. ja 25.10. klo 14. Kyytitarpeet viim. kerhoviikon ma: Tomi Pelkonen, p. 0400 225 633.
- Halikon seurakuntatalossa to 28.9. ja 26.10. klo 13. Kyytitarpeet viim. kerhoviikon ma: Tomi Pelkonen, p. 0400 225 633.
- Vaskion seurakuntakodissa ma 25.9. ja 23.10. klo 13.

YSTÄVÄNKAMMARI

Ma 2.10. klo 14 Kuusjoen seurakuntatalossa. Ohjelmallinen iltapäivä ikäihmisille.

YSTÄVÄPIIRI

Tiistaisin klo 11.30 Perttelin seurakuntatalon kahviossa. * 19.9. vieraana lähetti Lea Lukka.

MUUTA TOIMINTAA

AAMULENKIT

Kävelyä jokaiselle sopivaan tahtiin. Lenkin jälkeen aamukahvi ja aamun Sana.

- Perniön seurakuntatalolta keskiviikkoisin (parilliset viikot) klo 8.30.
- Suomusjärven seurakuntakeskukselta keskiviikkoisin (parilliset viikot) klo 9.

HARAVOINTITALKOOT

Kiskon hautausmaalla ti 10.10., Kiikalan hautausmaalla pe 27.10., Muurlan hautausmaalla to 12.10. ja Suomusjärven hautausmaalla ma 23.10. Talkoot klo 9–12. Talkoolaisille tarjotaan keittolounas.

HYVÄN MIELEN KÄVELY

Lähtö klo 10 Kosken seurakuntatalolta ma 18.9. ja 25.9. Lenkki parittomilla viikoilla maanantaisin. Aluksi venyttelytuokio.

IKÄIHMISTEN HYVINVOINTI-ILTAPÄIVÄT

Vapaa pääsy. Järj. välittämisen verkosto. Lisätietoja: Salon Muistiyhdistys puh. 044 333 7853.

- Ke 11.10. klo 13–15 Muurlan seurakuntakodissa.
- Ma 23.10. klo 13–15 Vaskion seurakuntakodissa.
- Ti 24.10. klo 13–15 Kiikalan seurakuntatalossa.

JUMPPARYHMÄT

- Vapaaehtoisten ohjaamaa jumppaa.
- Naisten tuolijumppa tiistaisin klo 10 Salon seurakuntatalon Kuparisalissa.
- Miesten jumppa keskiviikkoisin klo 9 Salon seurakuntatalon Kuparisalissa.

MAJATALOILTA

To 12.10. klo 17.30 Kosken seurakuntatalossa.

MIESOMAISHOITAJILLE

Kotitalouskerho ke 25.10. klo 17 Paunalan srk-kodissa. Ilm. p. 044 774 5263/Taina Koski.

PYHÄN HENGEN ILLAT

Ke 4.10. ja 8.11. klo 18 Salon kirkossa. Mukana pastorit Pekka Airaksinen ja Pirkko Koivunen.

RAAMATUN ÄÄRELLÄ

Ti 19.9. ja ke 20.9. klo 18 Marttilan seurakuntatalossa. Mukana Ari Norro.

SAUNAILLAT

- Saunailta ke 20.9. ja 27.9. klo 17.30–20 Kesä-Angelan rantasaunalla, Angelantie 77.
- Naisten saunailta ke 20.9. ja 5.10. klo 17 Reilan rantasaunalla, Kuivastontie 351. Kimpakyyti klo 16.30 Perniön seurakuntatalolta.
- Naisten saunailta ti 26.9. klo 16 Kosken Liparimajalla, Liparintie 95.
- Miesten saunailta ke 11.10. klo 16 Kosken Liparimajalla, Liparintie 95.

SEURAT

- Rauhanyhdistyksen seurat la 23.9. klo 18 Halikon seurakuntatalossa.

VALOPILKKUILLAT

Tiistaisin (parittomat viikot) klo 18 kerhotila Valopilkussa, Toijassa. Sanaa ja sump-pia; keskustelua ja lauluja ajankohtaisista aiheista kirkkovuoden mukaan kahvikup-posen äärellä.

YHTEISKRISTILLINEN TOIMINTA

- Kristittyjen yhteinen rukoushetki pe 22.9. klo 18 Salon seurakuntatalon Galleriasalissa.
- Raamattupäivät ke 20.9. ja 27.9. klo 18 Ollikan srk-kodissa, liittyvät Missioon.
- Yhteiskristilliset illat tiistaisin klo 18.30 Ollikan srk-kodissa.

KOHTAAMISPAIKKOJA

LÄHETYKSEN KOHTAAMISPAIKKA

Lauantaisin klo 11–14 Halikon kotiseutumuseon vieressä, Kirkkorinne 5. Arpoja, kirppistutuotteita, adresseja, lasten lähetyserhon valmistamia tuotteita, kahvia ja pullaa. Hartaus kuukauden ensimmäisenä aukiolokertana klo 12.

LÄHETYSKAHVIO KAFFEMUKI

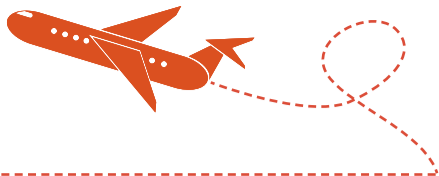
Maanantaisin klo 13–15 Salon seurakuntatalon Vaskisalissa. Kahvittelua ja seurustelua klo 13–14, ohjelmaa klo 14–15. * 18.9. syyskauden avaus, Pirkko Koivunen * 25.9. päiväkahviseurat, Matti Lähdekorpi ja Anne Nietosvaara * 2.10. Pirjo ja Lasse Vahtola

OLOHUONE JA KAHVILA ONNELA

Maanantaisin klo 12–15 Kiikalan srk-talossa. Vapaaehtoisten ylläpitämä kaikille avoin kohtaamispaikka.

TUTUN TUPA

Keskiviikkoisin klo 9–11 Kosken srk-talossa. Turinointia ja hyvää seuraa kahvilla höystettynä.

Kunto nousee kangaspuiden ääressä

TEKSTI JA KUVAT:
MARJATTA KOSONEN,
SUOMEN LÄHETYSSEURA

– Olen parasta aikaa kutomas-
sa mattoa. Se on hyvää jumppaa,
kunto nousee, kertoo **Laila Kyynä-
räinen**, 97, kun soitan hänelle.

Laila kutoo mattoja kangaspuil-
la omakotitalonsa toisessa kerrok-
sessa. Hän kertoo olevansa ”pikku-
tilallisen vaimo” Angelniemeltä.
Laila perusti 25 vuotta sitten lasten
lähetyskerhon, joka tukee Hosainan
kuurojen koulun toimintaa Etio-
piassa Lähetysseuran kautta.

– Sain itse paljon kerhon ve-
tämisestä. Oli mukava seurata,
miten lapset innostuivat kerhossa
käymisestä, hän muistelee.

Toukokuussa Salon Lähetysjuh-
lilla räsymattojen myyntiin osal-
listuivatkin lähetyskerhoa käyneet
veljekset **Arttu** ja **Aaro** Merihali-
kosta. Korona katkaisi kerhon pi-
don, ja nyt sille etsitäänkin sekä
uutta tilaa että ohjaajia.

Lailan mattoja on myyty Lähe-
tysjuhilla, Porkkanamarkkinoil-
la ja muissa tapahtumissa. Yhden
maton sai Salon juhliilta mukaansa
Lähetysseuran työntekijä **Jembere
Berhanu Belihu**, jonka työtä Salon
seurakunta alkaa tukea.

Paluu muuttuneeseen maahan

Jembere siunattiin työhönsä tou-
kokuussa Lähetysjuhilla Salossa.
Hän työskentelee nyt Lähetysseu-
ran asiantuntijana itäisessä ja ete-
läisessä Afrikassa. Hänen vastuul-
laan on ulkoministeriön tukemia
isoja kehitysyhteistyöhankkeita
sekä työtä, jolla tuetaan kirkko-
ja ja niiden työntekijöiden koulu-
tusta.

Jembere on opiskellut Suomes-
sa geronomiksi ja terveystieteiden
tohtoriksi ja tehnyt alansa töitä.
Paluu Etiopiaan 24 vuoden jälkeen
oli metsien hiljaisuudesta ja kuo-
rolaulusta pitävälle miehelle kult-
tuurishokki.

– Joskus Etiopia tuntuu minus-
ta vähän oudolta. Addis Abeba on
länsimaalaistunut: tavarat ovat
kallistuneet, autoja ja korkeita ta-
loja tullut paljon lisää, samoin ul-
komaalaisia, hän kertoo.

Jemberen koti on pääkaupungis-
sa Addis Abebassa, josta on kas-
vanut viiden miljoonan asukkaan
suurkaupunki.

Jembere kertoo, että hän tuntee
olevansa sekoitus etiopialaista ja suo-
malaista. Hän puhuu äidinkielenään
oromoa ja amharaa, mutta suomikin
sujuu hyvin. Äiti ja sisarukset ilahtui-
vat hänen kotiinpaluustaan, mutta
Suomeenkin jäi rakkaita ihmisiä.

Hän arvostaa erityisesti tukea
vammaisten ihmisten auttamiseen
Etiopiassa. Sokeita ja muilla tavoin
vammaisista ihmisistä on Jemberen
mukaan maassa todella paljon, ja
heitä näkee usein kerjäämässä ka-
dulla. Lähetysseuran tukemalla
työllä on muutettu monen orvok-
si jääneen lapsen ja vammaisen ih-
misen elämä parempaan suuntaan.

Virpi Hakkila (vas.), Laila Kyynäräinen ja Elsi Pohjavirta ovat pitäneet lasten lähetyskerhoa Angelniemellä. Lähetysseuran työntekijä Jembere Berhanu sai lahjaksi toukokuussa Salon kirkossa Lailan kutoman maton.

Jembere Berhanu Belihu siunattiin työhönsä Salon Lähetysjuhilla to...

**SALON⁺
SEURAKUNTA**

salonseurakunta@evl.fi
www.salonseurakunta.fi

SEURAKUNTATOIMISTO

Kirkkokatu 6, 3. krs puh. 02 774 5206
avoinna ma–to klo 9–13, pe suljettu
salonseurakunta@evl.fi

Kirkollisten toimitusten (kaste, vihkiminen,
hautaus) ja tilojen varaaminen.

VIRKATODISTUKSET JA SUKUSELVITYKSET

Porin aluekeskusrekisteri
arkisin klo 9–15
puh. 044 730 9605
porinaluekeskusrekisteri@evl.fi

Salon toimipiste:
Vaskiontie 31, Halikko

Todistus sukututkimusta varten
sähköpostilla: salonseurakunta@evl.fi

HAUTA-ASIAT JA TALOUSTOIMISTO

Kirkkokatu 6, 3. krs
ma–to klo 9–13
puh. 02 774 5200
hauta-asiat 02 774 5209
(hautapaikat, hautojen hoito)

DIAKONIA

Yhteydenotot diakoniatyöhön:

ma–to klo 10–12
puh. 044 774 5216
diakoniatoimisto.salo@evl.fi
Yhteydenotto pyynnön voi jättää myös
teksti- tai WhatsApp-viestillä, vastaajaan
tai sähköpostiin.

PERHEIASIAIN NEUVOTTELUKESKUS

Salon seurakuntatalo, 2. krs
käynti Torikatu 6 (sisäpiha)
Ajanvaraus ti ja to klo 12–13
puh. 044 774 5217
perheneuvonta.salo@evl.fi

VAPAAEHTOISTYÖ

Koordinaattorina
diakoni Sanna Saramo
puh. 044 774 5296
vapaaehtoistyö.fi/salo.

Lämmöllä kaivaten

TIMO VIITANEN

Loppuvuosi pyhäinpäivineen, itsenäisyyspäivineen ja jouluineen on suomalaisille hautausmaiden ja pimeydessä loistavien kynttilöiden aikaa. Käydään muistamassa omia läheisiä ja rakkaita. Yhteiskuntana muistamme niitä, jotka kuolivat isänmaan puolustajina sodassa.

Kuolleet eivät ole ihan niin kuolleita, kuin voisi luulla. Vainajat ovat elämässämme läsnä, tahdoimme tai emme. Oma tarinamme värityy meitä edeltäneiden sukupolvien tarinoista.

Voiko vainajien puolesta rukoilla? Saako? Pitääkö? Joskus kuulee väitettävän, että semmoinen olisi jotenkin sopimatonta ja kenties epäluterilaista. Myönnän, etten ihan täysin ymmärrä. Sen ymmärrän, että Luther ja kumppanit reagoivat oman aikansa väärinkäyttöksiin: siihen, että ihmisten kaipauksella ja ahdistuksella tehtiin rahaa. Sellaista voi perustellusti kritisoida, tänäänkin. Senkin jollain tavalla ymmärrän, että joskus on ajateltu tämmöisen

rukouksen jotenkin olevan rikkomus Jumalan kaikkivaltiutta kohtaan. On ajateltu, että Jumala päättää ihmisen kohtalosta, ei kukaan muu.

Mutta, mutta – eihän rukous koskaan tarkoita sitä, että me päätämme, miten Jumalan on toimittava. Rukous on pyyntö, ei määräys.

Olenneista kuitenkin on, mitä me tarkoitamme rukouksella. Jos rukous on sitä, että ihminen, Jumalan lapsi, juttelee taivaallisen Isänsä kanssa siitä, mikä sydämellä kulloinkin painaa, niin miten ihmeessä semmoinen voisi olla moitittavaa? Juuri niinhän sen pitäisikin mennä. Niin, että me jätämme kaikki murheemme Jumalan kannettaviksi.

Rukouksessa ihminen voi jättää edesmenneet rakkaansa Jumalan ja hänen hyvytensä haltuun. Silloin ei suruun tarvitse takertua väärällä tavalla, sellaisella, joka vahingoittaa. Voi muistella hyvillä mielin, surren, mutta vailla ahdistusta. Voi luottaa siihen, että Jumala pitää huolta niin elävistä kuin kuolleistakin.

SEURAKUNNAN VIESTINTÄ

ukokuussa.

TIEDOTUS JA VIESTINTÄ

tiedotus.salo@evl.fi

Seurakunnan toimintaa ilmoitetaan:

- Viikkoilmoituksissa Salon seudun Sanomissa, Auranmaan Viikkolehdessä, Salonjokilaaksossa ja Perniönseudun Lehdessä.

- www.salonseurakunta.fi

SEURAKUNTA SOMESSA

4/2023

Julkaisija

Salon seurakunta
www.salonseurakunta.fi

Toimitus

Päätoimittaja

Kirkkoherra Timo Hukka
p. 0400 784 322
timo.hukka@evl.fi

Toimitussihteeri

Marja Roiko
p. 044 774 5305
marja.roiko@evl.fi

SANOMAT
Seurakunta

Sivunvalmistus

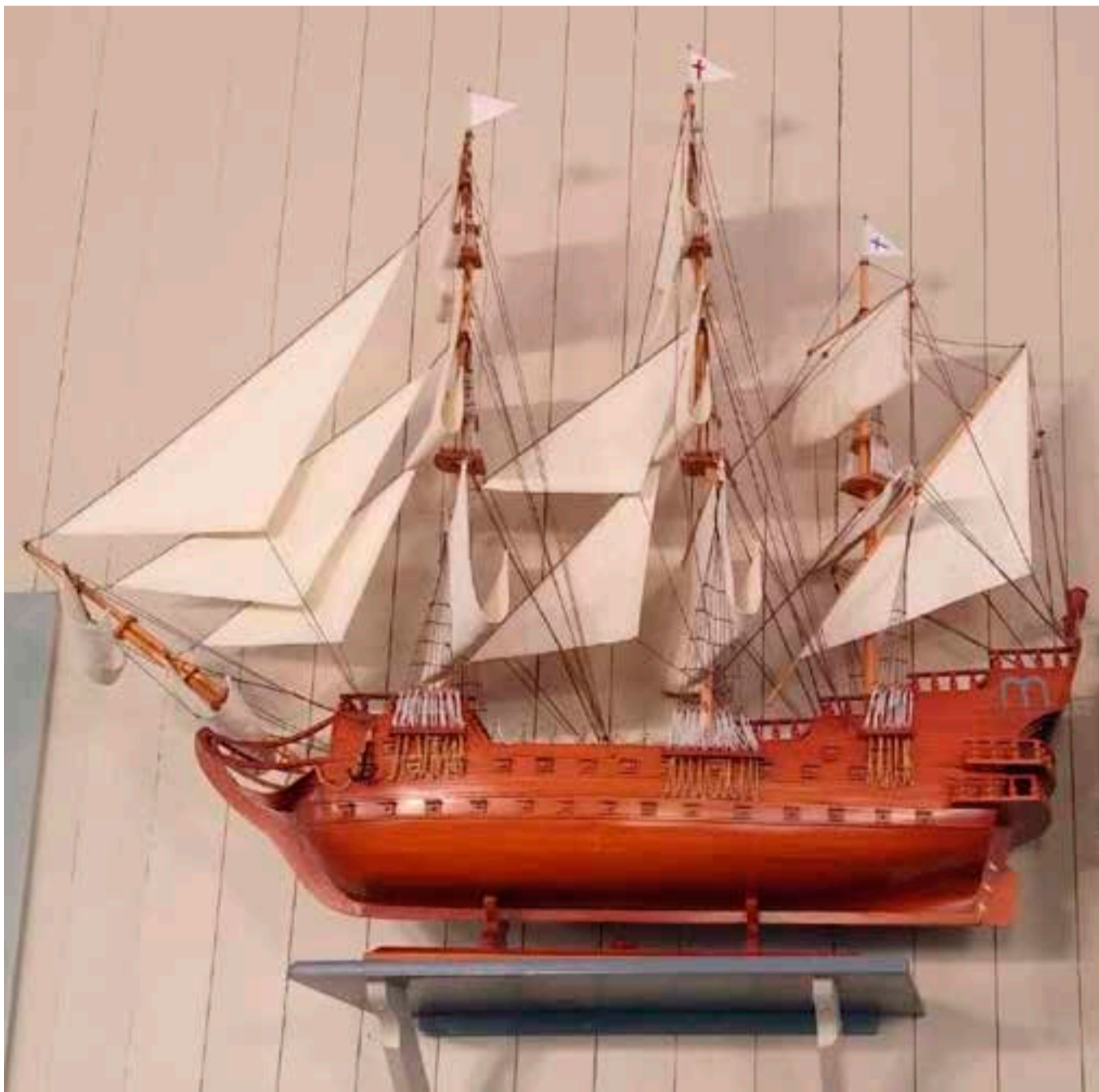
Salon Seudun Sanomat Oy
Ari Hakulinen

Jakelu Varsinais-Suomen
Tietojakelu Oy ja Posti Oyj

Paino

Salon Lehtitehdas,
Salo 2023

Painos 26 552 kpl

Muurlan kirkkolaiva Miragen on lahjoittanut Aatos Peltoniemi. Laivan nimi kuvaa ihmettä ja pelastumista.

Perniön kirkon laiva on ajoitettu vuodelle 1570 ja on ilmeisesti vanhin maassamme säilynyt. Se löydettiin 1930-luvulla kirkon tapulista ja pelastettiin pari kymmentä vuotta myöhemmin museoon. Se on kunnostettuna vitriinissä Perniön kirkossa.

ARTO LEHTOVIRTA

Halikon kirkon Preciosa-laivan mallin on rakentanut Åke Sandvall vuonna 1970. Sen lahjoitti kirkolle rva Svea Roslin kunnioittaakseen kotipitäjäänsä osuutta maamme merenkulussa. Oikea Preciosa rakennettiin vuonna 1847 Turussa ja se upposi Gotlannin itäpuolella vuonna 1873.

ARTO LEHTOVIRTA

Angelniemen kirkon laivan lahjoitti merimies Gabriel Rindelius vuonna 1779. Laivuri Grönroos Kokkilasta korjasi sen vuonna 1950.

MARJA ROIKO

Särkisalon kirkossa on kaksi laivaa. Toinen on Karl Bastmanin valmistama ja Edvard Suutarkylän vuonna 1931 kirkolle lahjoittama Karl Edvard -laiva (kuvassa). Toinen on tanskalaisen merimiehen rakentama Köbenhavn. Sen osti Merikapteeni Bertel Förbom ja lahjoitti kirkkoon vuonna 1942.

MARJA ROIKO

Suomensjärven kirkon laiva on tyyliltään 1700-luvun loppupuolen kolmikantinen linjalaiva, tosin runko on suhteettoman lyhyt. Laiva on saatu kirkkoon vuoden 1815 ja 1820-luvun välillä todennäköisesti jonkun merimiehen tuomana.

Laivoja Salon kirkoissa

RIITTA KOIVISTO, MARJA ROIKO
LÄHDE: JOUKO K. LEHMUSTO:
LOUNAISEN SUOMEN KIRKKOJA
JA KIRKKOLAIVOJA

Kirkkolaivoja löytyy erityisesti saariston ja rannikon kirkoista. Osa on pienoismalleja todellisista, olemassa olleista laivoista. Kirkkolaivoista vanhimpana pidetään Espanjan Mataron laivaa, joka on ajoitettu 1450-luvulle. Suomeen perinne tuli Ruotsista. Suomen kirkkolaivoista vanhin on Perniön kirkossa, ja se on ajoitettu 1570-luvulle.

Kirkkolaivoista votiivilaivat on lahjoitettu merihädässä annettujen lupausten vuoksi – latinan votum tarkoittaa luvattua uhrilahjaa, lupausta, rukousta tai toivomusta. Kiitoslahjat on lahjoitettu merihädästä pelastumisen vuoksi tai kun haluttiin turvata vaaralliseksi koetun matkan tai hankkeen onnistumista. Joskus laivalla halutaan muistuttaa paikkakunnan merenkulku- tai laivanrakennusperinteestä, merkki- ja juhlapäivistä tai kunnioittaa merionnettomuuksien uhreja. Laiva voi olla myös koriste-esine.

Muurlan ihme – Mirage

Muurlan uudella kirkkolaivalla on aito esikuva, 1700-luvun jälkipuoliskon brit-

tiläinen kolmimasto Mirage. Laiva on ollut Indonesiassa brittiläisen diplomaatin mukana, mutta tämä ei komennuksensa loppuessa pystynyt ottamaan laivaa mukaansa, vaan se siirtyi omistajalta toiselle. Se on ollut monessa edustusasunnossa koristeena ja sen kerrotaan olleen kaikkien vieraiden erityisen mielenkiinnon kohde. Pienoislaivaksi se oli myös huomattavan iso.

1980-luvulla se siirtyi Pietariin, josta sen 90-luvulla osti nykyisin Muurlassa asuva Aatos Peltoniemi. Tuolloin laiva oli jo vähän vaurioitunut, kuin karilla käynyt, mutta nyt Peltoniemi on korjannut sen alkuperäiseen kuntoon. Muurlan kirkkoon laiva vastaanotettiin tänä vuonna 18. kesäkuuta.

Myrskyä ja tyyntä turvallisesti

Ajatus lahjoittaa Mirage Muurlaan Aatoksella syntyi jumalanpalveluksessa kirkossa kesällä 2022. Jumalanpalvelus oli koskettava, ja lisäksi Peltomäellä oli omakohtaisia kokemuksia siitä, että kaikissa elämän käänteissä ei ilman Korkeimman varjelusta olisi selvinnyt.

– Erään tapahtumasarjan jälkeen heräsin lopullisesti huomaamaan, mistä löytyy kestävä lohdutus ja turva. Se löytyi kirkos-

ta, sakramenteista ja ystävällisistä seurakuntalaisista.

– Nousin laivaan ja olen muiden kanssa matkalla kotisatamaan.

Muurlan kirkossa laiva sai Peltomäen mielestä erittäin mielellään edelleenkin olla uteliaiden katseiden kohteena, erityisesti lasten katseiden. Hän toivoo, että vanhemmat ja isovanhemmat antavat aikaa jälkikasvun mielenkiinnolle.

– Kirkkoon voi tulla hyvissä ajoin, eikä sieltä ole kiire pois.

Laittakaa juhla kalenteriin!

Laivassa on mukana viesti, joka on tarkoitettu avattavaksi kolmenkymmenen vuoden päästä lahjoituspäivämäärästä, siis 18.6. vuonna 2053 – päivä on muuten torstai.

– Työntekijät tutustuisivat viestiin ensin ja sitten kutsuttaisiin sopivaan aikaan jumalanpalvelukseen seurakuntalaiset, kirkon työntekijät sekä kirjoituksessa mainitut henkilöt – minutkin, jos silloin 96-vuotiaana olen vielä elossa. Viestini luettaisiin läsnä oleville ja sitten siirryttäisiin keittolounaalle ja kahville seurakuntataloon.

– Minä maksan tilaisuuden kustannukset, mikäli olen elossa, Peltoniemi päättää.